

SPIS TREŚCI		
1.	SPIS TREŚCI	1
2.	WYKAZ SKRÓTÓW	2
3.	WSTĘP	3
3.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
3.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	3
3.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	5
3.4.	METODYKA OPRACOWYWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	7
3.5.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY	10
4.	STRESZCZENIE	26
5.	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	30
5.1.	DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE	30
5.2.	DOKUMENTY KRAJOWE	31
5.3.	DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE	35
5.4.	DOKUMENTY POWIATOWE	38
5.5.	DOKUMENTY GMINNE	38
6	OCENA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARACH INTERAWENCJI	41
6.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	41
6.2.	KLIMAT AKUSTYCZNY	48
6.2.1.	HAŁAS DROGOWY	50
6.2.2.	HAŁAS PRZEMYSŁOWY	53
6.3.	PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	53
6.4.	ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD	57
6.4.1.	ZASÓB WÓD PODZIEMNYCH	57
6.4.2.	ZASÓB WÓD POWIETRZNYCH	58
6.4.3.	JAKOŚĆ WÓD	61
6.5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	63
6.5.1.	ZAOPATRZENIE W WODĘ	63
6.5.2.	GOSPODARKA ŚCIEKOWA	64
6.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	67
6.7.	GLEBY	69
6.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	72
6.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	74
6.10.	ZAGROŻENIA NATURALNE I POWAŻNE AWARIE	85
6.11.	EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW	87
7	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I WSKAŹNIKI	89
8	MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	96
9	SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW, TABEL	98

2. WYKAZ SKRÓTÓW

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
PIB – Państwowy Instytut Badawczy
MPZP – Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
IMiGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna
RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
OZE – Odnawialne Źródła Energii
PONE – Program Ograniczenia Niskiej Emisji
POP – Program/y Ochrony Powietrza
EJ – Elektrownia Jądrowa
PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PEM – pole elektromagnetyczne
LZO – lotne związki organiczne
RCDRRiOW – Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
GPEE – Grupa Polskich Producentów Elektroniki
PSSE – Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
PGNiG – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo
OZG – Oddział Zakład Gazowniczy
GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych
ZZMiUW – Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
POŚ – Prawo Ochrony Środowiska

3. WSTĘP

3.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawą prawną opracowania niniejszego dokumentu jest art. 14 i 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519), zgodnie z którym Wójt Gminy Boleszkowice ma obowiązek opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice. Natomiast podstawą formalną opracowania Programu jest umowa zawarta pomiędzy Gminą Boleszkowice a Firmą Perspektyve spółka cywilna z siedzibą w Szczecinie.

3.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza Gminny Program Ochrony Środowiska, uwzględniając w nim wymagania, o których mowa w art. 14 oraz art. 17 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519), zwanej dalej POŚ. W szczególności Program uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 z późn. zm.). Gminny Program Ochrony Środowiska uchwała Rada Gminy.

Hierarchiczne uporządkowanie celów pod kątem ich ważności decyduje przede wszystkim o podziale przyszłego budżetu oraz o spodziewanych środkach pomocowych przeznaczonych na ochronę środowiska prowadzoną na terenie gminy. Program Ochrony Środowiska spełnia także funkcje promocyjną oraz informacyjną. Dokument informuje o bieżącym stanie środowiska na analizowanym terenie oraz o podejmowanych działaniach, które zmierzają do jego poprawy. Program ten oprócz promowania walorów przyrodniczych i kulturowych, ma za zadanie promować także samą gminę, którego elementem strategii rozwoju gospodarczego jest szeroko rozumiana ochrona środowiska.

Nadrzędnym celem Programu Ochrony Środowiska jest troska o zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego środowiska na terenie gminy (dla mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Polityka ochrony środowiska, zgodnie z art. 13 POŚ, to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zadaniem Gminnego Programu Ochrony Środowiska jest wskazanie sposobu realizacji

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

polityki ochrony środowiska na terenie gminy, przez wyznaczenie głównych celów ekologicznych (priorytetów ekologicznych, celów i zadań długoterminowych wraz z uzasadnieniem ich wyboru, harmonogramem działań ekologicznych oraz wskazaniem środków niezbędnych do osiągnięcia założonych celów).

Rada Gminy Boleszkowice uchwalając Program Ochrony Środowiska przyjmuje do realizacji wytyczne w nim priorytety i cele ekologiczne skoncentrowane na obszarach i w dziedzinach zapewniających maksymalne korzyści dla środowiska.

W roku 2017 podjęto działania mające na celu opracowanie Programu Ochrony Środowiska na lata 2017-2021. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice został opracowany zgodnie z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska - (tekst jednolity Dz. U. Z 2017 poz. 519). Zweryfikowane i przyjęte w opracowanym programie cele nadrzędne polityki ochrony środowiska gminy Boleszkowice, są zgodne z założeniami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Fala Nowoczesności oraz z aktualnie obowiązującymi dokumentami strategicznymi państwa, w tym z dokumentem Strategia Rozwoju Kraju 2020 a także z dokumentem Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”, przyjętym uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dn. 15 kwietnia 2014 r. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice jest również zgodny z bezpośrednim dokumentem nadrzędnym jakim jest „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”, oraz z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”.

Program ochrony środowiska jest nadal wymagany dokumentem, zgodnie z treścią art. 14 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, który stanowi, że „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.”

Program został sporządzony w oparciu o wytyczne Ministerstwa środowiska opublikowane we wrześniu 2015 r.

Program ochrony środowiska dla Gminy Boleszkowice został sporządzony przy współpracy i wykorzystaniu informacji udostępnionych przez Urząd Gminy Boleszkowice ale również do jego opracowania zostały wykorzystane informacje przekazane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ), opracowania Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego i informacje z pozostałych instytucji i podmiotów realizujących na terenie gminy i powiatu zadania związane z ochroną środowiska.

3.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Ochrona środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, czyli osiągnięcia ładu ekologicznego, społecznego, ekonomicznego (gospodarczego) oraz przestrzennego. Wszystkie wymienione zasady zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska zostały uwzględnione w niniejszym opracowaniu. Zasady te są zależne od specyfiki oraz od rzeczywistych potrzeb gminy, na niej bowiem spoczywa większość obowiązków związanych z wdrażaniem zadań zmierzających do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice na lata 2017 - 2021” jest dokonanie aktualizacji gminnej polityki ochrony środowiska przez weryfikację i aktualizację celów, oraz zadań ekologicznych zmierzających do zapewnienia maksymalnej ochrony środowiska, jako istotnego elementu rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu opracowania Programu, przeprowadzono szczegółową analizę stanu i tendencji zmian jakości głównych komponentów środowiska, obszarów interwencji na terenie gminy. Zgodnie z przyjętą strukturą Programu, zdefiniowano w nim nadrzędne cele prognozowane do osiągnięcia do roku 2021.

Ochrona środowiska powinna być zagadnieniem spójnym z całością działań realizowanych przez gminę. Naczelną zasadą, która powinna być przyjęta w działaniach zmierzających do zdrowego i przyjaznego środowiska, jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza ona taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia, nie ograniczając możliwości realizacji potrzeb przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój oznacza prowadzenie szerokiej działalności gospodarczej i społecznej, przy jednoczesnym ograniczaniu lub eliminowaniu degradacji środowiska naturalnego, oraz na podejmowaniu działań zmierzających do rewitalizacji zniszczonych elementów środowiska. Nadrzędnym kryterium rozwiązań, o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania w gminie, powinna być kontynuacja działań systemowych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka środowiskowa umożliwia harmonizację rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną walorów środowiska i powoduje konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką sektorową w głównych dziedzinach gospodarki.

Sformułowanie podstaw polityki środowiskowej gminy Boleszkowice, wiąże się decydująco z określeniem celu tej polityki, który z jednej strony powinien uwzględniać krajowe, wojewódzkie i powiatowe zadania ochrony środowiska, zaś z drugiej strony tworzyć warunki do realizacji lokalnych celów społeczno-ekonomicznych. Na przyszły stan środowiska przyrodniczego gminy ma wpływ wiele czynników. Są to m.in.: tempo wzrostu poziomu życia mieszkańców, skala aktywności

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

przemysłowo-usługowej, kierunki rozwoju rolnictwa i transportu oraz dostępność środków finansowych na inwestycje z zakresu ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych analiz głównych uwarunkowań i problemów ochrony środowiska w opracowanym „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice na lata 2017 - 2021” przyjęto, kierunek działań, wokół podstawowego celu: poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa dla ochrony zdrowia mieszkańców gminy Boleszkowice, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska.

Ochrona środowiska jest jednym z obowiązkowych działań władz publicznych, które przez swoją politykę powinny dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Do obowiązków gminy należy, między innymi, wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska, odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Ponad to członkostwo w Unii Europejskiej narzuca pewne wymogi i konieczność osiągnięcia standardów UE w zakresie ochrony środowiska.

Efektywność działań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego zależy, w znacznej mierze, od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym, a także od pozyskania środków finansowych oraz zainteresowania i zrozumienia ze strony mieszkańców. Podejmowane działania powinny być prowadzone zgodnie z opracowanym uprzednio programem działań, sporządzonym na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji aktualnej i przewidywanych zagrożeń środowiska na szczeblu gminy.

Program ochrony środowiska jest dokumentem planowania strategicznego, stawiającym cele i kierunki polityki ochrony środowiska samorządu gminy i określającym wynikające z niej działania.

Program powinien być wykorzystywany, jako instrument strategicznego zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja zadań postawionych w programie ochrony środowiska, służących do osiągnięcia celów ekologicznych dla poszczególnych komponentów środowiska, powinna spowodować poprawę warunków życia mieszkańców przez zachowanie lub polepszenie walorów środowiska przyrodniczego, uwzględniając możliwości dalszego rozwoju i utrzymania głównego charakteru działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze gminy. Poszczególne wytyczne, zawarte w Programie Ochrony Środowiska, powinny być respektowane i uwzględniane w programach i planach szczegółowych oraz w działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska służyć będzie koordynacji działań związanych z ochroną środowiska w gminie.

Najistotniejsze cele i kierunki działań w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego i ochrony środowiska określone dla Gminy Boleszkowice dotyczą:

- racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (zmniejszenia zużycia energii, surowców i materiałów, wzrostu udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrony zasobów kopalin),
- ochrony powietrza (zapewnienia wysokiej jakości powietrza, redukcji emisji gazów i pyłów),
- ochrony przed hałasem (zminimalizowania uciążliwego hałasu),
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrony wód (zapewnienia odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacji zużycia wody, ochrony przed powodzią, właściwej gospodarki wodno-ściekowej),
- ochrony gleb,
- ochrony zasobów przyrodniczych (zachowania zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych, racjonalnej eksploatacji lasów),
- prowadzenia skutecznej akcji edukacyjno-informacyjnej gwarantującej powodzenie realizacji wyżej wymienionych działań.

3.4. METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519), a w szczególności:

Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, a także z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydanymi przez Ministerstwo Środowiska w 2015 roku.

W trakcie opracowywania niniejszego programu uwzględniono jego zgodność z opracowanymi i zatwierdzonymi dokumentami rządowymi, tj.:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030,
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,

Zakres i forma opracowania, w tym wyznaczone cele i zadania zawarte w programie są również zgodne z dokumentami regionalnymi i lokalnymi, tj.:

- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, 2010,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego, 2014,
- Stan środowiska w Województwie Zachodniopomorskim. Raport 2015,
- Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim za 2015 rok,
- Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2017,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020,
- Strategia Rozwoju Gminy Boleszkowice na lata 2016-2024
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Boleszkowice.

Program Ochrony Środowiska Gminy Boleszkowice oparty został o postanowienia ww. dokumentów oraz o postanowienia wynikające z innych dokumentów planistycznych - opracowań lokalnych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z obowiązujących przepisów.

Sposób opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice został przyporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) stanowią, że „projekty, polityk, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...), wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

Według art. 48 cytowanej ustawy „Organ opracowujący projekty dokumentów (...) może, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko”.

Uzgodnienie odstąpienia przeprowadzane jest z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie i Zachodniopomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie.

Realizacja postanowień „Programu...” powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

Metoda konstruowania programu oparta była o następujące elementy:

- ustalenie zakresu i formy opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice,
- przyjęcie ogólnych założeń merytorycznych dokumentu, określenie roku bazowego przy ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i infrastruktury techniczno-inżynierskiej;
- zgromadzenie, przegląd oraz ocena wszystkich aktualnych danych dotyczących ochrony środowiska na analizowanym terenie,
- sporządzenie inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego i infrastruktury oraz ocena ich stanu, źródeł i tendencja przeobrażeń,
- sprecyzowanie potrzeb i możliwości zrównoważonego rozwoju dla Gminy Boleszkowice na podstawie programów rozwoju wyższych szczebli administracyjnych (kraju, województwa, powiatu),
- określenie założeń polityki ekologicznej gminy tj. wskazanie celu nadrzędnego, celów strategicznych, celów długoterminowych oraz kierunków działań dla poszczególnych komponentów środowiska, ze wskazaniem harmonogramu rzeczowo-finansowego,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- sprecyzowanie harmonogramu wraz z określeniem zadań priorytetowych do realizacji w zakresie Programu Ochrony Środowiska z uwzględnieniem wytycznych programów wyższego szczebla oraz innych opracowań strategicznych,
- przedstawienie zagadnień związanych z zarządzaniem Programem i monitorowaniem efektów jego wdrażania;
- weryfikacja i konsultacja opracowanego programu z przedstawicielami Urzędu Gminy Boleszkowice dążąca do akceptacji opracowania,
- opracowanie prognozy oddziaływania projektu Programu jeżeli będzie ona wymagana.
- uzyskanie pozytywnej opinii organu Zarządu Powiatu Myśliborskiego zgodnie z art. 17 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku,
- przekazanie opracowania do zatwierdzenia przez Radę Gminy Boleszkowice.

Całość opracowania została oparta o bieżące konsultacje oraz współpracę z pracownikami Urzędu Gminy Boleszkowice. Do sporządzenia programu niezbędne były także konsultacje z jednostkami i organizacjami, których działalność na terenie gminy związana jest z ochroną środowiska, edukacją ekologiczną oraz z rozwojem infrastrukturalnym.

3.5. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Dane administracyjne

Gmina Boleszkowice jest gminą wiejską położoną na południowo-zachodnim krańcu województwa zachodniopomorskiego w powiecie myśliborskim. Południowo-zachodnią granicę gminy stanowi granica państwa, od wschodu graniczy z gminą Dębno, od południa z miastem Kostrzyn, a od północy z gminą Mieszkowice. Jest najdalej wysuniętą gminą województwa zachodniopomorskiego.

Południowo-zachodnią granicę gm. Boleszkowice stanowi granica państwowa z Republiką Federalną Niemiec (Brandenburgia). Granice administracyjne gminy Boleszkowice na przeważającej długości są granicami sztucznymi, biegnącymi w obrębie użytków rolnych i kompleksów leśnych. Jedynie granica południowo – zachodnia (granica państwa) jest granicą naturalną, biegnącą nurtem rzeki Odry.

Powierzchnia gminy wynosi 13 049 ha (130,49 km²), co daje jej 32 pozycję pod względem wielkości wśród gmin wiejskich woj. zachodniopomorskiego. **Wg danych statystycznych GUS, w 2015 r. ludność gminy wynosiła 2900 osób, co daje obecnie wskaźnik 22,2 osoby / 1 km² powierzchni ogólnej gminy i 47 miejsce wśród gmin wiejskich pod względem zaludnienia (średnia**

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
wojewódzka wynosi 75,7 osób/1 km²).

Zgodnie z fizycznogeograficzną regionalizacją Polski wg Kondrackiego (2002) obszar Gminy Boleszkowice pod względem ukształtowania terenu dzieli się na dwa zróżnicowane mezoregiony tj. Pojezierze Myśliborskie oraz Pojezierze Choszczeńskie, które wchodzą w skład podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego.

Tabela 1. Położenie Gminy Boleszkowice wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Gmina Boleszkowice		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	
Prowincja	Niz Środkowoeuropejski	
Podprowincja	Pojezierze Południowobałtyckie	
Makroregion	Pojezierze Zachodniopomorskie	
Mezoregion	Pojezierze Myśliborskie	Pojezierze Choszczeńskie

Źródło: Kondracki J. (2002)

Gminę Boleszkowice tworzy 9 sołectw:

- Boleszkowice
- Chlewice
- Chwarszczany
- Gudzisz
- Kaleńsko
- Namyślin
- Porzecze
- Reczyce
- Wysoka

Główne funkcje gminy to:

- mieszkalnictwo
- działalność usługowa towarzysząca funkcji mieszkalnej
- gospodarka rolna, gospodarka leśna, eksploatacja kruszyw
- obsługa administracyjna ludności

Urząd Gminy znajduje się w miejscowości Boleszkowice, oddalonej od Szczecina o ok. 100 km, od Gorzowa Wlkp. ok. 55 km, od Kostrzyna ok. 15 km.

Na obszarze gminy znajduje się 12 jednostek osadniczych, z których do największych, poza Boleszkowicami, należą: Namyślin, Wysoka, Gudzisz i Chwarszczany.

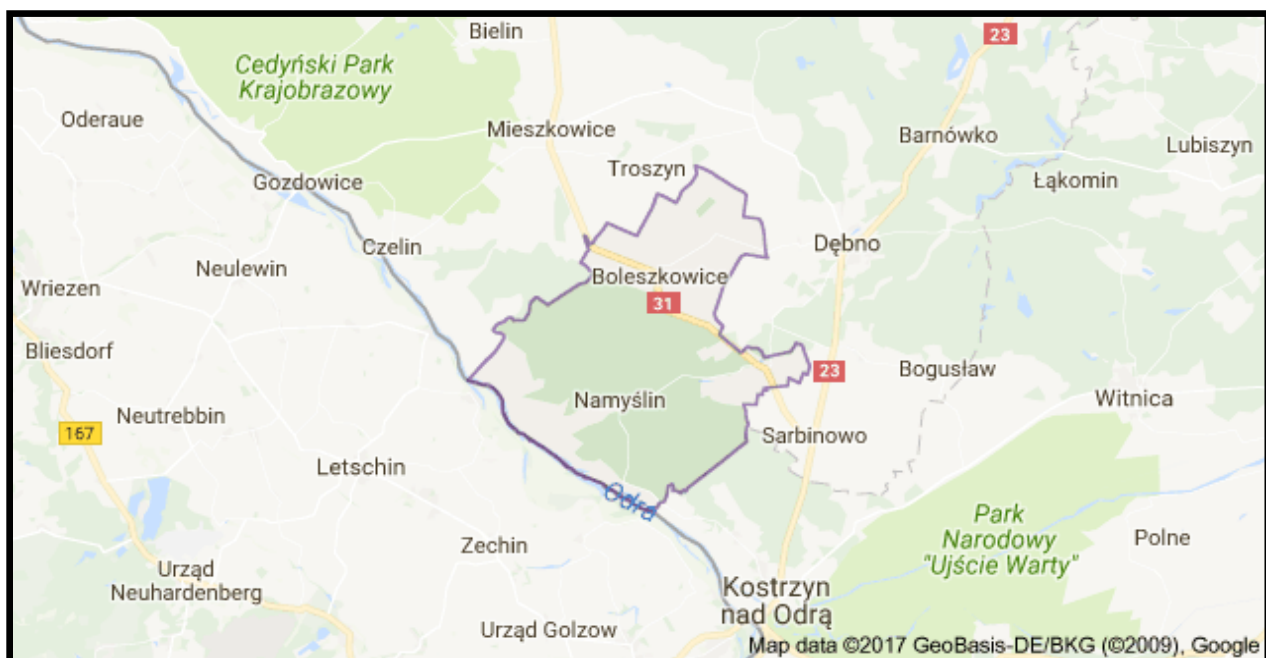
Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Ze względu na położenie gmina pozostaje w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych – Szczecina i Gorzowa Wlkp.

Pod względem krajobrazowym Gmina Boleszkowice posiada szczególne walory. O atrakcyjności gminy stanowią ukształtowanie terenu, występowanie dolin dwóch rzek oraz zachowanie w dużym stopniu krajobrazu naturalnego. Lasy i grunty leśne zajmują na terenie Gminy Boleszkowice 6925 ha, co stanowi 52,8% powierzchni gminy. Cały kompleks leśny znajduje się we władaniu Nadleśnictwa Dębno, podlegającego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Lasy Gminy Boleszkowice w ogromnej części stanowią drzewostany gospodarcze. Niewielka ich część, położona najbliżej Odry, to lasy ochronne.

Gmina Boleszkowice pod względem stanu środowiska została zakwalifikowana do grupy A, tj., do tych gdzie stan środowiska jest bardzo dobry. Wynika to z tego, że w obrębie powyższych kryteriów w gminie nie stwierdzono przekroczenia norm i wskaźników jakości środowiska, lub naruszenia są nieznaczne lub mają sporadyczny charakter. Gmina posiada obszary i obiekty godne zachowania i ochrony. Poniższa mapa przedstawia położenie Gminy Boleszkowice względem sąsiednich gmin: Mieszkowice i Dębno oraz gminy Letschin.

Rysunek 1. Położenie Gminy Boleszkowice

Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

Okolice Gminy usytuowane są z dala od wielkich ośrodków miejskich, w rozlewiskach rzeki Odry i wśród lasów. O atrakcyjności tej gminy w dużej mierze stanowią:

- ukształtowanie terenu,
- zachowanie w dużym stopniu krajobrazu naturalnego,

- występowanie dolin dwóch rzek: Odry i jej prawego dopływu - Myśli, która ze względów geograficzno- topograficznych nadaje się do spływów kajakowych.

Największym bogactwem Gminy Boleszkowice są lasy, rzeki oraz tereny wyróżniające się szczególnym krajobrazem, mnogością roślin i zwierząt. Bardzo cennymi obiektami sprzyjającymi rozwojowi turystyki są kościoły położone na terenie Gminy, a najcenniejszym z nich jest XIII – wieczna kaplica założona przez Templariuszy w miejscowości Chwarszczany (przestawiony na poniższym zdjęciu- Rysunek 2).

Teren gminy zamieszkują powojenni osadnicy oraz osoby już tu urodzone. Rozmieszczenie ludności związane jest z ukształtowaniem terenu i stopniem żyzności danych gleb.

Największa ilość osób zamieszkuje obszary północne i środkowe gminy, gdzie występują najżyźniejsze, wartościowe rolniczo gleby a najmniej ludności jest na terenach zachodnich i południowych gminy pokrytych zwartymi kompleksami leśnymi.

Rysunek 2. Kaplica Templariuszy w miejscowości Chwarszczany

źródło: www.temraliusze.org

Społeczeństwo – liczba ludności i jej rozmieszczenie:

Tabela 2. Zaludnienie Gminy Boleszkowice w latach 2012-2015

Rok	Liczba mieszkańców
2012	2 930 osób
2013	2 937osób
2014	2 912 osób
2015	2 900 osób

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS liczba mieszkańców w Gminie Boleszkowice w latach 2012-2015 zmalała o 30 osób. W 2015 roku Gminę zamieszkiwało 2 900 osób. Szczegółowe dane charakteryzujące strukturę demograficzną Gminy Boleszkowice przedstawione zostały w poniższej

tabeli:

Tabela 3. Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa w Gminie Boleszkowice w 2016 roku

Sołectwa w Gminie Boleszkowice	Liczba ludności
Boleszkowice	1373
Wysoka	394
Namyślin	321
Gudzisz	279
Porzecze	41
Kaleńsko	47
Chwaszczany	228
Chlewice	68
Reczyce	141
Ogółem	2 892

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Boleszkowice

Powyższa tabela obrazuje, iż ilość ludności analizowanego terenu w kolejnych latach maleje.

Tabela 4. Procesy demograficzne na terenie Gminy Boleszkowice w latach 2012 – 2015

wyszczególnienie	Rok			
	2012	2013	2014	2015
Ludność				
mężczyźni	1 490	1 507	1 491	1 481
kobiety	1 440	1 430	1 421	1 419
ogółem	2 930	2 937	2 912	2 900

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Tabela 5. Procesy demograficzne na terenie Gminy Boleszkowice w latach 2012 – 2015

Rok	Przyrost naturalny	Urodzenia żywe	Zgony ogółem
2012	- 11	18	29
2013	0	33	33
2014	-11	24	35
2015	-19	21	40

--	--	--	--

Źródło: Urząd Gminy Boleszkowice, stan na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 6. Struktura ludności na terenie Gminy Boleszkowice wg wieku w latach 2012 – 2015

Rok	Procent ludności wg określonych grup wiekowych		
	Przedprodukcyjnym	Produkcyjnym	Poprodukcyjnym
2012	476	2026	428
2013	473	2019	445
2014	464	2002	446
2015	455	2002	443

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Boleszkowice w latach 2012-2015 dostrzec można niewielki spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Sytuacja taka świadczy o niekorzystnym zjawisku starzenia się społeczeństwa na przedmiotowym terenie.

Rynek pracy i bezrobocie

Dokonujące się w ostatnich latach przekształcenia strukturalne i gospodarcze mają ogromny wpływ na sytuację ekonomiczną ludności. Wśród głównych przyczyn bezrobocia należy wymienić:

- restrukturyzację gospodarki (likwidacja miejsc pracy),
- brak wystarczającej liczby ofert dla absolwentów szkół,
- regres gospodarczy w sektorze rolniczym i innych gałęziach gospodarki.

Ogólne zestawienie dotyczące struktury i bilansu bezrobotnych na terenie Gminy Boleszkowice na przełomie lat 2012-2015 prezentuje tabela nr 7.

Tabela 7. Struktura i bilans bezrobotnych w Gminie Boleszkowice w latach 2012-2015

Bezrobotni zarejestrowani wg płci					
		2012	2013	2014	2015
ogółem	osoba	151	159	142	103
mężczyźni	osoba	68	67	66	44
kobiety	osoba	83	92	76	59
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym					
ogółem	%	7,8	8,2	7,4	5,4
mężczyźni	%	6,4	6,1	6,1	4,1

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

kobiety	%	9,5	10,8	9,1	7,0
Pracujący wg płci					
ogółem	osoba	233	214	368	359
mężczyźni	osoba	143	119	220	223
kobiety	osoba	90	95	140	136

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Analizując powyższą tabelę widać, iż w ostatnich latach znacznie zmalała liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Na terenie gminy stopa bezrobocia w 2015 r. wynosiła 5,4%. Wśród bezrobotnych w wieku produkcyjnym o wiele większy procent stanowią kobiety. Należy również zwrócić uwagę na to, iż w ostatnich 4 latach o wiele większą liczbę osób pracujących stanowili mężczyźni. Stopa bezrobocia w regionie zachodniopomorskim obniżyła się w ostatnich latach, pomimo tego nadal jest ono jednym z najwyższych w kraju. To samo dotyczy aktywności zawodowej, której średnia wartość jest najniższa w Polsce. Większość osób bezrobotnych w regionie stanowią te, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, zasadnicze zawodowe a także nieposiadające stażu pracy oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Duża część bezrobotnych jest bez pracy dłużej niż rok - tzw. długotrwale bezrobotni. Dodatkowo wpływ na taki stan rzeczy ma fakt, że pracodawcy mają bardzo wysokie, często niemożliwe do spełnienia przez potencjalnego pracownika oczekiwania. Sporym problemem jest również wysoki stopień bezrobocia wśród ludności wiejskiej. Przestrzenne zróżnicowanie sytuacji na lokalnych rynkach pracy przekłada się na szanse rozwojowe, a w dalszej perspektywie na tempo rozwoju gospodarczego całego województwa. Szansą na poprawę sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy jest zwiększenie zatrudnienia w sektorze usługowym.

Użytkowanie terenu

Gospodarka

Wg danych ewidencyjnych powierzchnia gminy Boleszkowice wynosi 13 136 ha. Największy udział w strukturze użytkowania mają lasy, obejmują one teren 7042 ha, co stanowi 52,29 % całej powierzchni gminy. Wśród pozostałych dominują grunty orne zajmujące powierzchnię 3994 ha, tj. 29,65 % obszaru gminy. Tereny leśne rozmieszczone w zwartym kompleksie zajmującym zachodnią i południową część gminy. Gmina pod względem użytkowania terenu jest obszarem o charakterze rolniczo-leśnym. Jest to teren atrakcyjny dla uprawiania turystyki i rekreacji.

Tabela 8. Struktura gruntów

Rodzaje gruntów	Powierzchnia (w ha)
Użytki rolne, w tym:	4662
Grunty orne	3994
Sady	4
Łąki	472
Pastwiska	192
Lasy, grunty leśne	7042
Grunty pod wodami	144
Tereny zabudowane	249
Tereny niezabudowane	68
Zieleń	46
Nieużytki	512

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Boleszkowice

Na terenie Gminy Boleszkowice dominują gleby od klasy IIIa do VI, tworząc kompleksy:

- pszenno–buraczane,
- żytne dobre i słabe.

Najwięcej gruntów ornych znajduje się w miejscowości Boleszkowice, Chlewice i Porzecze, to miejscowości gdzie przeważają łąki, które łącznie stanowią ponad 78,5 % wszystkich łąk. Pastwiska zajmują najwięcej terenu w Kaleńsku i Boleszkowicach.

Tabela 9. Użytki rolne na terenie Gminy Boleszkowice (w ha)

Miejscowości	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska
Boleszkowice	1852	29	7	85,4
Wysoka	906	10,5	0	16
Porzecze	29	0	158,5	56
Namyślin	94	0,9	41	42
Gudzisz	304	4,3	2,8	25,4
Chwarszczany	340	5,5	40	22,4
Rzeczyce	16	0,6	1,4	1,8
Chlewice	96,5	0	282	62,5
Kaleńsko	53,4	0	28	93,6
RAZEM	3690,9	50,8	560,7	405,1

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Boleszkowice

Potencjał gospodarczy

Rozwój gospodarczy Gminy Boleszkowice związany jest z rozwojem funkcji rolniczych oraz turystycznych gminy. Gmina Boleszkowice jest gminą o charakterze rolniczo – turystycznym, brak jest w niej większych zakładów przemysłowych.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2014-2015 r.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON	Rok	
	2014	2015
Sektor rolniczy, leśny, łowiecki i rybaki	27	33
Sektor Przemysłowy i Budowlany	66	69
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	160	173
Pozostała działalność	127	144
Razem	380	419

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Główni pracodawcy w gminie, to przede wszystkim:

- firmy transportowe (Chłopek, Stasiak, Łoś) zatrudniają ok. od 6-10 osób
- żwirownia Kaleńsko- Gumny- zatrudnienie ok. 20 osób
- firma Holdy - rolnictwo- ok 20 osób
- sklepy- ok 5-7 osób

Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na dzień 05.05.2016 r. - 136

Jednak najwięcej firm wykonuje działalność jednoosobową, dotyczącą usług w zakresie robót budowlanych oraz stolarstwa.

Spośród 419 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Boleszkowice wg. stanu w roku 2015, najliczniej reprezentowane są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 41,29 %, pozostała działalność- 34,37% , sektor Przemysłowy i Budowlany – 16,47%, sektor rolniczy – 7,87 %.

Tabela 11. Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych	
do 1 ha włącznie	15
1 - 5 ha	111

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

5 - 10 ha	39
10 -15 ha	25
15 ha i więcej	50
Ogółem	240

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych), Powszechny Spis Rolny 2010)

Jak wynika z Tabeli 11 w Gminie Boleszkowice istnieje wiele gospodarstw rolnych bo aż 240. Zdecydowanie dominują gospodarstwa małe do 5 ha- 111, gospodarstw rolnych powyżej 15 ha jest 50.

Infrastruktura inżynieryjno-techniczna:

Sieć wodociągowa

Zaopatrzenie w wodę - Gmina Boleszkowice należy do gmin dobrze zaopatrzonych w wodę z wodociągów wiejskich, z wodociągu korzystają wszystkie wsie. Wszystkie urządzenia służące zaopatrzeniu w wodę podlegają Zakładowi Usług Komunalnych w Boleszkowicach, a nadzór techniczno-eksploatacyjny prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Dębnie. To do Dębna mieszkańcy wnoszą opłaty za wodę. Jakość ujmowanych wód należy do średnich, wymagają one uzdatniania ze względu na podwyższoną zawartość jonów Fe i Mn oraz lokalnie podwyższoną obecność azotu amonowego (Boleszkowice i Chwarszczany). Wszystkie posiadają dokumentacje i pozwolenia wodno-prawne oraz wyznaczone strefy ochronne bezpośrednie, brak natomiast jest ustanowionych stref ochronnych pośrednich.

Na terenie gminy funkcjonują 4 ujęcia wód podziemnych: w Boleszkowicach, Wysokiej, Namyślinie, Chwarszczanach. W przypadku ww. ujęć nie ustanowiono prawnie strefy ochronnej obejmującej teren ochrony bezpośredniej. Ujęcia te posiadają jedynie wygrodzony teren:

- Ujęcie Boleszkowice. Za pomocą sieci wodociągowej z ujęcia tego obsługiwane są Boleszkowice istniejących okoliczne wsie. W skład ujęcia wchodzi studnia nr 2 z 1971 r. i studnia nr 1a z 1988 r. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 67,0 m³/h;
- Ujęcie Wysoka. Za pomocą sieci wodociągowej z ujęcia tego obsługiwane są wsie Wysoka i Wyszyna. W skład ujęcia wchodzi studnia nr 2 z 1962 r. i studnia nr 3 z 1972 r. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 85,0 m³/h;
- Ujęcie Namyślin. Za pomocą sieci wodociągowej z ujęcia tego obsługiwane są wsie Namyślin, Chlewice, Porzecze. W skład ujęcia wchodzi studnia nr 1 z 1974 r. i studnia nr 2 z 1983 r.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 49,0 m³/h;

- Ujęcie Chwarszczany. Za pomocą sieci wodociągowej z ujęcia tego obsługiwane są wsie Chwarszczany, Reczyce, Gudzisz i Dargomyśl. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 66,0 m³/h;

Na terenie gminy funkcjonują dodatkowo studnie kopane lub wiercone, dla których brak jest dokumentacji hydrogeologicznych a niekiedy pozwoleń wodno-prawnych. Wymagają one likwidacji lub zabezpieczenia dla celów specjalnych.

Gmina Boleszkowice posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 51,6 km z 693 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz budynków zbiorowego mieszkania. W 2015 roku dostarczono nią 87,6 dam³ wody. Z sieci wodociągowej gminy Boleszkowice korzysta 2588 osób, co daje 89,2 % ludności. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy Boleszkowice.

Tabela 12. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Boleszkowice (stan na 2015 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	51,6
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	693
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	87,6
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	2588
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	89,2
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	30,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Sieć kanalizacyjna

Gospodarka ściekowa - w gminie jedynie miejscowości Boleszkowice, Wysoka wraz z przysiółkiem Wyszyna posiadają sieć kanalizacyjną. Obydwie miejscowości przyłączone są do oczyszczalni ścieków biologiczno - mechanicznej typu BIOVAC SBR zlokalizowanej w Boleszkowicach. Oczyszczalnia posiada przepustowość 225,0 m³/d i funkcjonuje od 1999 r. Oczyszczone ścieki odprowadzane są rurociągiem do rowu melioracyjnego i dalej do rz. Myśli. W pozostałych miejscowościach ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone na podstawie indywidualnie zawartych umów na punkt zlewny oczyszczalni

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

w Dębnie. Wiele gospodarstw ma nieuporządkowaną gospodarkę ściekową. Ścieki nieoczyszczone wywożone są bezpośrednio na pola lub do odbiorników (rowy i oczka wodne). Jest to bardzo niekorzystny stan z uwagi na degradację środowiska, a w szczególności wód powierzchniowych. W kwietniu 2004 r. opracowana została „Koncepcja programowa kanalizacji sanitarnej dla gminy Boleszkowice”, wg której na obszarze gminy będzie realizowany system odprowadzenia i utylizacji ścieków.

Łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy to 24,3 km z 319 przyłączami. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 1 458 osób, co daje poziom skanalizowania gminy wynoszący 50,3%. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boleszkowice.

Tabela 13. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boleszkowice (dane 2015 r.)

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	24,3
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	319
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	52,0
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	1458
5.	% ludności korzystający z instalacji	%	50,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Odpady komunalne

Gospodarki odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami ma negatywny wpływ na otaczającą przyrodę oraz zdrowie ludzi. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki w tym zakresie oraz minimalizacja ilości powstających odpadów. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego, obszar województwa zachodniopomorskiego podzielono na regiony gospodarki odpadami. Wyszczególniono 4 regiony: koszaliński, szczecinecki, szczeciński oraz CZG R XXI. Obszar gminy Boleszkowice został przydzielony do Regionu Szczecińskiego.

Na terenie gminy funkcjonuje system odbierania odpadów niesegregowanych oraz system selektywnego odbierania odpadów (tworzywa sztuczne oraz metal, opakowania ze szkła

i opakowania z papieru i tektury). Prowadzony jest również odbiór odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych tj. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii, zużytych opon, przeterminowanych leków. W 2013 r. reaktywował się Związek Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie w skład którego wchodzi m.in. gmina Boleszkowice. Związek przejął od gminy zadania związane z gospodarką odpadami na terenach zamieszkałych.

Sieć gazowa

Przez teren gminy Boleszkowice przebiega tranzytowo gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Mieszkowice – Dębno. Przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego gminy należy uwzględnić, oprócz potrzeb własnych, również możliwości funkcjonowania i rozwoju sieci gazowych rangi ponad gminnej. Wzdłuż istniejącego gazociągu występuje obszar ograniczonego użytkowania (strefa ochronna), określający położenie innych obiektów terenowych (budowlanych) w stosunku do gazociągu, zgodnie z wymogami obowiązujących w tym zakresie norm i przepisów branżowych. Planowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Zielin (gm. Mieszkowice) – Kostrzyn, dla którego na terenie gminy należy zarezerwować trasę wraz z obszarem ograniczonego użytkowania (strefą kontrolowaną) o szerokości zgodnej z wymogami obowiązujących w tym zakresie norm i przepisów branżowych.

Na terenie gminy Boleszkowice brak jest przewodowej sieci gazowej średniego ciśnienia. Odbiorcy zaopatrywani są w gaz płynny w butlach. Dystrybucją gazu zajmują się dostawcy jeżdżący po terenie lub przybywający na telefoniczne wezwanie.

Ciepłownictwo

Na obszarze Gminy Boleszkowice nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. Do ogrzewania stosuje się zarówno paliwa stałe jak i płynne.

Energetyka - Gmina Boleszkowice zasilana jest z krajowej sieci elektroenergetycznej liniami napowietrznymi średnich napięć (15 kV), ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV zlokalizowanych w gminach sąsiednich – Dębno i Kostrzyn.

Przez wschodnią część gminy, na krótkim odcinku, przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia (110 kV) relacji Dębno – Kostrzyn, z obszarem ograniczonego użytkowania o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii w obu kierunkach).

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

W miejscowościach: Chwarszczany, Gudzisz, Reczyce i Namyślinie pracują cztery, ulokowane na rzece Myśla, Małe Elektrownie Wodne. Największą elektrownią wodną na terenie gminy Boleszkowice, pod względem produkcji energii elektrycznej jest elektrownia Międzyłesie w miejscowości Reczyce która produkuje 180 kW energii. Na terenie gminy znajduje się farma elektrowni wiatrowych - Wysoka. Zlokalizowanych jest tam 19 siłowni o mocy 2,5 MW każda. Łączna moc sumaryczna zespołu elektrowni to 47,5 MW.

Telekomunikacja - Gmina ma średni wskaźnik ilości abonentów na 100 mieszkańców, wynoszący 14,2. W województwie zachodniopomorskim w 2000 r. wskaźnik ten wynosił 30,2. Abonentów na obszarze gminy obsługuje automatyczna centrala telefoniczna, zlokalizowana w miejscowości Boleszkowice.

Komunikacja

Do czynników zewnętrznych mających wpływ na układ komunikacyjny gminy należą przede wszystkim:

- funkcjonujące międzynarodowe przejście drogowe i kolejowe w Kostrzynie oraz pośrednio drogowe przejścia graniczne w Słubicach, Osinowie i Krajniku Dolnym a także przejścia zlokalizowane w okolicach Szczecina – Rosówko i Kołbaskowo; przebiegająca przez teren gminy magistralna linia kolejowa łącząca port Szczecin - Świnoujście z południowymi regionami kraju;
- gospodarka transportowa związana z prowadzoną obecnie i planowaną w przyszłości eksploatacją kruszyw o znaczeniu ponadgminnym i ponadgranicznym;
- droga wodna na Odrze - w klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych, na odcinku od ujścia Warty do Kanału Schwedt (Ognica, gm. Widuchowa), Odra jest drogą wodną III klasy o znaczeniu regionalnym; położony w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodek o funkcji regionalnej ze stosunkowo dobrze rozwiniętym i uniwersalnym węzłem komunikacyjnym (drogowym, kolejowym i wodnym) jakim jest miasto Kostrzyn;
- na poziomie lokalnym drogowy układ komunikacyjny pełni funkcję powiązań między miejscowościami gminy a ośrodkiem gminnym oraz z większymi ośrodkami miejskimi – Dębem, Myśliborzem i Kostrzynem.

Są to główne elementy generujące obecnie i w przyszłości ruch zewnętrzny o charakterze ponadgminnym, których uwzględnienie w powiązaniach i obsłudze komunikacyjnej wyższej rangi może być konieczne.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Przez teren gminy Boleszkowice przebiegają ważne drogi mające znaczenie dla powiązania jej z innymi jednostkami administracyjnymi i gospodarczymi kraju. Zostały one zestawione w tabeli poniżej.

Tabela 14. Układ drogowy w Gminie Boleszkowice

Lp.	Identyfikacja drogi (nazwa ulicy, oznaczenie drogi, synbol drogi)	Długość w km na terenie Gminy Boleszkowice	Czy sa dostępne badania ruchu (TAK/NIE)	Czy są planowane inwestycje na drodze. Jeśli tak, to jakie i kiedy?
DROGI KRAJOWE				
1	31	12,435	nie	nie
DROGI WOJEWÓDZKIE				
1	127	12,813	nie	nie
DROGI POWIATOWE				
1	2131Z Wyszyna-Wysoka	3,424	nie	nie
2	2133Z /Sitno/- gr.pow.-Boleszkowice	2,048	nie	nie
3	2137Z Krępno-Boleszkowice	6,705	nie	nie
4	2138Z Krępno-Namyślin	3,229	nie	nie
5	2141Z Chlewice-Namyślin	3,14	nie	nie
6	2142Z Namyślin Kaleńsko gr. woj. /Kostrzyn/	6,096	nie	nie
7	2144Z Reczyce-Gudzisz	2,596	nie	nie
8	1415Z /Zielin/- gr.pow.-/Czelin/ od dr. Kraj. Nr 31 do przejd. PKP	0,182	nie	nie
DROGI GMINNE				
1	760001Z /Sitno/ gr. gminy Wysoka	3,21	nie	nie
2	760002Z Wyszyna-Hajnówka	1,35	nie	nie
3	760003Z Boleszkowice-Wysoka-gr.gm. /Dargomyśl/	4,18	nie	nie
4	760004Z /hajnowka/ gr. gm.-dr.pow. 2136Z	0,94	nie	nie
5	760005Z Chwarszczany gr. gm.-	1,5	nie	nie

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

	/Suchlica/			
6	760006Z Chlewice-Kaleńsko-Reczyce	9,921	nie	nie
7	760007Z /Szumiłowo/-gr.gm.-/Sarbinowo/	4,05	nie	nie
8	760008Z Boleszkowice, Plac B. Chrobrego	0,032	nie	nie
9	760009Z Boleszkowice, ul. Artylerzystów	0,244	nie	nie
10	760010Z Boleszkowice, ul. Domańskiego	0,16	nie	nie
11	760011Z Boleszkowice, ul. Kościuszki	0,145	nie	nie
12	760012Z Boleszkowice, ul. Poniatowskiego	0,256	nie	nie
13	760013Z Boleszkowice, ul. Obodrytów	0,321	nie	nie
14	760014Z Boleszkowice, ul. Sportowa	0,571	nie	nie
15	760015Z Boleszkowice, ul. Spacerowa	0,593	nie	nie
16	760016Z Boleszkowice, ul. Poznańska	0,112	nie	nie
17	760017Z Boleszkowice, ul. Polna	0,314	nie	nie
18	760018Z Boleszkowice, ul. Żeromskiego 9, dz. Nr 922	0,467	nie	nie
19	760019Z Boleszkowice, ul. Lutyków	0,073	nie	nie
20	760020Z Boleszkowice, ul. Wąska	0,129	nie	nie
21	760021Z Boleszkowice, ul. Os. 40-lecia PRL	0,165	nie	nie
Razem 28,733				

4. STRESZCZENIE

Ochrona środowiska jest jednym z obowiązkowych działań władz publicznych, które poprzez własną politykę ochrony środowiska powinny dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Do obowiązków gminy należy, między innymi, wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska oraz odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Członkostwo w Unii Europejskiej narzuca odpowiednie wymogi i konieczność osiągnięcia standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska.

Gmina Boleszkowice w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązana jest do sporządzenia i następnie realizacji gminnego programu ochrony środowiska uwzględniając wymagania określone w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz dokumentach nadrzędnych dla Programu jakimi są dokumenty strategiczne państwa, województwa, powiatu oraz lokalne. Program Ochrony Środowiska uchwała Rada Gminy Boleszkowice.

Nadrzędnym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska, jest troska o zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego środowiska na terenie gminy (dla mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społeczno-gospodarczej) z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy z racjonalnym wykorzystaniem bogatych walorów przyrodniczych, geologicznych i rolniczych środowiska naturalnego gminy Boleszkowice.

Zadaniem gminnego programu ochrony środowiska jest wskazanie sposobu realizacji polityki ekologicznej państwa i gminy na jej terenie, przez wyznaczenie głównych celów ekologicznych i wynikających z nich zadań ekologicznych, wraz z uzasadnieniem ich wyboru, harmonogramem działań ekologicznych oraz wskazaniem możliwych źródeł pozyskania środków niezbędnych do osiągnięcia założonych celów.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska to cały szereg przedsięwzięć ekologicznych, zmierzających do poprawy stanu środowiska, wymagających wspólnego działania władz powiatowych, gminnych, wszystkich instytucji samorządowych, podmiotów gospodarczych oraz mieszkańców gminy.

W roku 2017 podjęto prace mające na celu opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021.

Program został sporządzony przy współpracy i wykorzystaniu materiałów udostępnionych przez Urząd Gminy Boleszkowice. Przy opracowaniu dokumentu wykorzystano również informacje uzyskane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, opracowania Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego oraz informacje z pozostałych instytucji i podmiotów

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

realizujących na terenie gminy zadania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska.

W celu sporządzenia programu, przeprowadzono wielokryterialną analizę stanu aktualnego głównych komponentów środowiska na terenie gminy. Na podstawie przeprowadzonej oceny stanu środowiska zaproponowano, tam gdzie to jest konieczne, szereg działań niezbędnych dla poprawy stanu poszczególnych elementów środowiska oraz ochrony jego zasobów.

Realizacja zaproponowanych zadań i wynikających z nich inwestycji proekologicznych oraz bieżące działania chroniące środowisko, przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy poprzez zachowanie lub polepszenie walorów środowiska przyrodniczego.

Program działań niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej gminy Boleszkowice, w zakresie ochrony środowiska, powinien być realizowany w oparciu o zaproponowane w sporządzonym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice cele i wynikające z nich zadania prowadzące do osiągnięcia poprawy jakości poszczególnych elementów środowiska:

- Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza
- Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego
- Zmniejszenie oddziaływania hałasu
- Ochrona przed oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego
- Racjonalizacja korzystania z wód
- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
- Rekultywacja terenów zdegradowanych
- Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami
- Realizacja Gminnych Programów usuwania azbestu
- Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
- Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii
- Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Boleszkowice

Poszczególne wytyczne, zawarte w Programie Ochrony Środowiska, powinny być respektowane i uwzględniane w programach i planach szczegółowych oraz w działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska. Efektywność inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska zależy, w znacznej mierze, od możliwości pozyskania środków finansowych na te działania oraz zainteresowania i zrozumienia ze strony mieszkańców dla realizacji ustalonej polityki ekologicznej gminy.

Opracowany dla gminy Program składa się z następujących, głównych bloków tematycznych: powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, promieniowanie elektromagnetyczne, zasoby i jakość

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

wód, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia naturalne i poważne awarie, edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców.

Przedstawiono podstawę prawną i formalną sporządzenia POŚ dla gminy, główne cele opracowania oraz cele polityki ekologicznej i strategii państwa, województwa zachodniopomorskiego i powiatu myśliborskiego, istotne dla formy i treści opracowywanego dokumentu, a także określono kompetencje Gminy w zakresie ochrony środowiska.

Omówiono główne uwarunkowania lokalizacyjne (administracyjne, geograficzne, demograficzne), oraz aktualną sytuację gospodarczą gminy w powiązaniu z warunkami naturalnymi środowiska.

Scharakteryzowano stan aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze gminy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, wraz z oceną obserwowanych i przewidywanych zagrożeń środowiska naturalnego.

Analiza stanu aktualnego środowiska jest jednym z dwóch najistotniejszych elementów POŚ dla gminy Boleszkowice. Zawiera aktualne informacje o stanie wszystkich istotnych komponentów środowiska naturalnego na terenie gminy oraz przedstawia najważniejsze zdiagnozowane zagrożenia dla środowiska, stwierdzone na podstawie przeprowadzonej analizy stanu aktualnego. Dokonana ocena i diagnoza zagrożeń środowiska, stanowiła podstawę do określenia celów i kierunków działań ekologicznych dla gminy na lata 2017-2021.

Analiza stanu środowiska na terenie gminy przeprowadzona w oparciu o wyniki badań monitoringowych wykonywanych przez WIOŚ, oraz analiza informacji o stanie działań w zakresie ochrony środowiska przekazanych przez gminę i inne instytucje, pozwala wyciągnąć wnioski, że w dalszym ciągu do najistotniejszych problemów gminy w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć: .

- nie najlepszy stan jakości powietrza atmosferycznego,
- wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym i z sektora przemysłowego,
- nie najlepszy stan jakości wód,
- niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie ochrony gleb,
- degradacja środowiska w wyniku niewłaściwego gospodarowania odpadami,
- degradacja terenów cennych przyrodniczo,
- potencjalne ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Przedstawione powyżej problemy i związane z nimi zagrożenia, dla jakości środowiska przyrodniczego w gminie, wynikają zarówno z przyczyn niezależnych, zewnętrznych, jak

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

i z przyczyn wynikających z istnienia lokalnych źródeł zanieczyszczenia oraz uwarunkowań historycznych. Wobec powyższego, konsekwentna realizacja zaproponowanych w programie celów i zadań ekologicznych, szczególnie w zakresie poprawy stanu najbardziej zagrożonych ze źródeł lokalnych komponentów środowiska czyli powietrza i wód, powinna w dalszym ciągu stanowić podstawę planowania szczegółowych inwestycji ekologicznych związanych z ochroną środowiska w gminie.

W rozdziale 6 Programu, w wyniku dokonanej oceny stanu aktualnego środowiska w poszczególnych komponentach oraz przeprowadzonej analizy zagrożeń dla środowiska na terenie gminy Boleszkowice, przedstawiono i omówiono najważniejsze priorytety polityki ekologicznej gminy. Wyznaczono cele i kierunki działań, dokonano analizy SWOT mocnych i słabych stron poszczególnych obszarów interwencji, a także zdefiniowano szanse i zagrożenia obecnie i potencjalnie występujące na terenie gminy.

Określone zostały również główne cele ekologiczne do osiągnięcia do roku 2021, oraz wynikające z nich zadania na lata 2017-2021. W rozdziale tym w sposób syntetyczny (w ujęciu tabelarycznym) przedstawiono harmonogram realizacji priorytetów ekologicznych gminy, określając jednocześnie do jakiej grupy zadań należą poszczególne działania planowane do realizacji (zadania własne gminy, zadania koordynowane przez gminę, a realizowane przez inne jednostki oraz zadania będące całkowicie w zakresie kompetencji innych jednostek). Wszystkie z proponowanych zadań to działania o charakterze ciągłym, których realizacja będzie prowadzona w okresie obowiązywania Programu, a stopień ich zrealizowania będzie zależny od posiadanych środków finansowych.

Efektywność działań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego zależy, w znacznej mierze, od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym, od wielkości pozyskanych środków finansowych oraz od stopnia zainteresowania i zrozumienia ze strony społeczeństwa. Program ochrony środowiska stanowi przesłankę konstruowania budżetu gminy i jest podstawą do ubiegania się o środki pomocowe ze źródeł krajowych i funduszy Unii Europejskiej.

Przedstawiono także instrumenty finansowe za pomocą których można będzie dążyć do osiągnięcia celów i zadań ekologicznych nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska. Istotnym elementem skutecznego zarządzania środowiskiem jest świadomość ekologiczna społeczeństwa oraz przyjazne dla środowiska nawyki i codzienna postawa ludności. W związku z powyższym, prowadzenie skutecznej edukacji ekologicznej jest jednym z najistotniejszych działań, warunkujących powodzenie realizacji zadań ekologicznych zaproponowanych w Programie.

Zasady monitorowania efektów wdrażania Programu. Określono, kto i w jaki sposób powinien sprawować nadzór nad realizacją postanowień zawartych w Programie a także wyznaczono

wskaźniki monitorowania stopnia realizacji POŚ dla gminy z podziałem na poszczególne komponenty środowiska. Wyznaczono dwuletni cykl składania raportów z realizacji Programu.

Wnioski:

Realizacja celów wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021” oraz wynikających z nich zadań ekologicznych, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, będzie elementem realizacji polityki ochrony środowiska gminy, zgodnie z nadrzędną strategią państwa i województwa zachodniopomorskiego. Realizacja zadań zawartych w Programie powinna prowadzić do zrównoważonego rozwoju gminy Boleszkowice, w którym ochrona środowiska i wzrost gospodarczy pozostają w równowadze gwarantującej bezpieczeństwo zarówno dla środowiska jak i dla zdrowia i życia mieszkańców.

5. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

5.1. DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Program Ochrony Środowiska powinien odzwierciedlać ogólne zasady, które leżą u podstaw ochrony środowiska w Unii Europejskiej.

Najważniejsze dyrektywy unijne dotyczące ochrony środowiska zostały przeniesione do prawa polskiego głównie do ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Pozostałe przepisy zawarto w wielu innych ustawach i rozporządzeniach.

Podstawę ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej stanowi obecnie **VII Program działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action plan – EAP)**. Przedstawia on strategię środowiskową, która podkreśla istotność działań szczególnie w strefach: zmian klimatycznych, przyrody i różnorodności biologicznej, środowiska i zdrowia oraz zasobów naturalnych i racjonalnej gospodarki odpadami. Priorytetowe pola działania pozwolą na skuteczną walkę z problemami napotkanymi zarówno na szczeblu wspólnotowym, krajowym jak i lokalnym. W odniesieniu do celów głównych EAP definiuje priorytetowe działania w zakresie zanieczyszczenia powietrza, zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich recyklingu, środowiska morskiego, gleby, pestycydów, wykorzystania zasobów naturalnych, środowiska miejskiego i większych miejscowości.

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego - włączeniu społecznemu” jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. Strategia „Europa 2020”, ze względu na specyficzny moment jej powstawania, stanowi odpowiedź na kryzys gospodarczy. Głównym celem jest wzrost gospodarczy, jednak szczególną

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

uwagę zwrócono na kwestie dotyczące zrównoważenia tego procesu. Efektem realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

W celu osiągnięcia powyższych założeń zaproponowano trzy podstawowe, wzajemnie powiązane ze sobą priorytety:

1. wzrost inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji. Ponieważ gospodarka oparta na wiedzy jest niemożliwa bez odpowiednio wykształconego społeczeństwa, priorytet ten obejmuje też rozwój i podnoszenie jakości edukacji;
2. wzrost zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Idea „zielonego wzrostu” traktowana jest jako dodatkowa szansa zarówno na przejście na nowoczesne technologie eksploatacji zasobów środowiska naturalnego, jak i na tworzenie nowych miejsc pracy. UE chce być liderem w dziedzinie technologii środowiskowych i ochrony środowiska naturalnego;
3. wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – celem Europy 2020 jest dążenie do aktywizacji zawodowej możliwie jak największej liczby osób.

Pakiet Energetyczno-Klimatyczny

Pakiet ten został przyjęty 17 grudnia 2008 roku. jest zbiorem wiążących ustaw mających na celu zapewnienie realizacji założeń Unii Europejskiej dotyczących przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Ma na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie Unii Europejskiej. Dokumenty wchodzące w skład pakietu skupiają się na trzech kluczowych celach: ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, promowaniu stosowania energii ze źródeł odnawialnych i podnoszeniu sprawności energetycznej Unii Europejskiej. Głównym celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 20% w stosunku do roku 1990 oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także wzrost efektywności energetycznej do 2020 r. Dokumenty na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim uwzględniają szereg zobowiązań międzynarodowych związanych z wdrażaniem Dyrektyw UE, a także są spójne ze wspólnotowymi dokumentami programowymi. W związku z tym, dokumenty szczebla lokalnego, takie jak programy ochrony środowiska dla gmin są zgodne z poniższymi dokumentami wyższego rzędu.

5.2. DOKUMENTY KRAJOWE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że państwo zapewnia

ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych (m.in. gmin), które powinny prowadzić politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnym i przyszłym pokoleniom. Jako podstawowy warunek skutecznej realizacji polityki ochrony środowiska w państwie wymienia się respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategiach i politykach w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. Realizacja przyjętej polityki ochrony środowiska opiera się na systemie prawa ochrony środowiska oraz programach, strategiach i polityce środowiskowej, określanych na różnych szczeblach administracji. Polityka ochrony środowiska określa zasady i sposoby ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Wskazuje na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego, przez znaczny wzrost lesistości, utrzymanie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, ochronę terenów wodno-błotnych, ochronę bioróżnorodności, renaturalizację i udrażnianie rzek, poprawę stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawę klimatu akustycznego oraz ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i poważnymi awariami przemysłowymi, a także przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarowania odpadami. Obliguje do zrównoważonego wykorzystywania surowców, materiałów, wody i energii oraz do coraz większego rozwoju energetyki odnawialnej, nakazuje kształtowanie stosunków wodnych i ochronę przed powodzią.

Głównym celem polityki ochrony środowiska jest zapobieganie negatywnym zmianom w środowisku i ograniczenie ryzyka dla zdrowia ludzi wynikającego z narażenia na szkodliwe czynniki środowiskowe.

W celu realizacji polityki ochrony środowiska, prowadzonej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, w gminnych programach ochrony środowiska należy uwzględnić następujące grupy zadań ekologicznych, koniecznych do realizacji w dłuższych okresach czasu:

1. W zakresie działań systemowych.

2. W zakresie ochrony zasobów naturalnych.

3. W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- ochrona wód przed zanieczyszczeniem,
- ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem,
- ochrona środowiska przed hałasem i przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- nadzór i poprawa gospodarowania odpadami,
- skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Program określa wymagania odnoszące się do polityki ochrony środowiska i jest zgodny z dokumentami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

(M.P. 2013 poz. 121) stanowi dokument obejmujący okres co najmniej 15 lat, który określa główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, uwzględniając przy tym zasady zrównoważonego rozwoju. Dokument ten jest najszerszym oraz najbardziej ogólnym elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju. Wyszczególnione w Strategii obszary strategiczne związane są z obszarami opisanymi w Strategii Rozwoju Kraju 2020 – aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.

Cele przyjęte w Strategii:

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,

Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,

Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą Nr 157 z dnia 25 września 2012 roku (Dz. U. z 2012 r. poz. 882). „Strategia Rozwoju Kraju 2020” jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowym dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020.

Zgodnie z zapisami „Strategii” Polska do 2020 roku to aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Celem głównym „Strategii” jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Projekty przyczyniające się do ochrony środowiska na terenie gminy wpisują się w:

- obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka;

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.2. Poprawa efektywności energetycznej;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.4. Poprawa stanu środowiska;

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku zajmuje ważne miejsce w hierarchii dokumentów strategicznych, stanowi odpowiedź na najważniejsze wyzwania stojące przed Polską w perspektywie do 2020 r. w zakresie środowiska i energetyki z uwzględnieniem zarówno celów unijnych, jak i priorytetów krajowych.

Głównym celem strategii jest stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną energetycznie gospodarkę.

Cele Gminnego Programu Ochrony Środowiska wpisują się w założenia przyjęte w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Główny cel strategii realizowany będzie przez cele szczegółowe i kierunki interwencji:

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

Cel 1 strategii realizowany będzie przez gminę w kontekście zagadnienia ochrony oraz racjonalnego wykorzystania zasobów w sposób priorytetowy w kontekście zapewnienia ich dostępności dla przyszłych pokoleń. Obecnie obowiązujące wzorce produkcji mają negatywny wpływ na środowisko naturalne, wymagają więc zmian na bardziej ekologiczne.

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych
- wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii
- rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne

Cel 2 strategii będzie realizowany przez gminę głównie przez wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie zastosowania instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne
- ochrona powietrza w tym ograniczenie oddziaływania energetyki
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy

Cel 3 strategii będzie realizowany przez gminę poprzez wszystkie cele z zakresu gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, poprawy jakości powietrza oraz edukacji ekologicznej.

Wdrożenie Strategii przyczyni się do rozwoju nowoczesnego, przyjaznego środowiska sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne.

5.3. DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE

Podstawowe uwarunkowania zewnętrzne dla Gminy Boleszkowice w zakresie ochrony środowiska, wynikają z następujących dokumentów strategicznych województwa zachodniopomorskiego:

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” została przyjęta przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XLII/482/10 z dnia 22 czerwca 2010 r. Strategia jest długofalowym programem działania. Potrzeba jej opracowania wynikała z konieczności zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonej przestrzeni, czasie i sytuacji społeczno-politycznej, uwzględniając środki i regionalne zasoby, jakimi dysponuje społeczność regionu, przyniosą oczekiwane efekty.

W „Strategii” sformułowano następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego: „Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”.

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego” zawiera się w sześciu celach strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe. Poniżej wymieniono tylko te cele kierunkowe, które są zbieżne z celami niniejszego Programu.

Cel strategiczny Nr 1

- Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.

Cel strategiczny Nr 2

- Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Cel strategiczny Nr 3

- Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.

Cel strategiczny Nr 4

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.

Cel strategiczny Nr 5

- Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.

Cel strategiczny Nr 6

- Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego

Cele oraz zadania z zakresu ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego zostały ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”. Został on przyjęty Uchwałą Nr XII/142/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 20 grudnia 2011 r.

W dokumencie tym określono długoterminową politykę ochrony środowiska dla województwa, przedstawiono cele do osiągnięcia, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu. Realizacja Programu ma umożliwić, osiągnięcie w perspektywie długoterminowej, zrównoważonego rozwoju całego województwa, gdzie ochrona środowiska stanowi nierozłączną część procesów rozwojowych i jest rozpatrywana z nimi łącznie. W „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego” określono zakres działań, które muszą być wdrażane na poziomie lokalnym. Zgodnie wojewódzkim programem ochrony środowiska do podstawowych zadań, których wdrożenie wymaga uczestnictwa gminy, należą:

- oszczędna gospodarka zasobami naturalnymi takimi jak woda, nośniki energii, wzrost lesistości w skali województwa,
- rozwój obszarów szczególnie chronionych,
- ekologiczna lokalizacja obiektów związanych z działalnością przemysłową,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami komunalnymi,
- zbieranie odpadów niebezpiecznych,
- rozwój zaplecza turystyczno-rekreacyjnego,
- usprawnienie ruchu podmiejskiego,
- optymalizacja transportu publicznego,
- edukacja ekologiczna.

Podsumowując powyższe - założenia zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice są spójne z założeniami Programu Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego, ponieważ mają wspólny cel – tj. poprawa stanu środowiska

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
przyrodniczego na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej

Dokumentem wynikającym z Programu ochrony środowiska jest „Program Ochrony Powietrza dla Strefy Zachodniopomorskiej”: który został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2013 r.

Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej – kod strefy: PL3203, opracowany został w związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, oraz docelowo w zakresie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2011 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie.

Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczających w powietrzu, w danej strefie, do poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i docelowego dla benzo(a)pirenu i utrzymywania go na takim poziomie.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, który został przyjęty Uchwałą Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010r., jest aktem planowania, określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Celem Planu jest określenie polityki przestrzennej województwa zachodniopomorskiego polegającej na:

1. rozmieszczeniu w przestrzeni inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej w oparciu o cele i zasady zagospodarowania przestrzennego województwa,
2. ukierunkowanie działań dotyczących rozwoju gospodarczego, postępu cywilizacyjnego, kultury i ochrony środowiska, poprzez uwzględnienie uwarunkowań, szans i zagrożeń wynikających ze zróżnicowanych cech przestrzeni województwa,
3. wpływaniu na zachowania przestrzenne podmiotów gospodarujących w przestrzeni, tak aby były one zgodne z ogólnymi celami rozwoju województwa.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice jest zgodny z kierunkiem działań ujętym w Planie w zakresie poprawy jakości i ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami.

5.4. DOKUMENTY POWIATOWE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do końca roku 2024 został przyjęty Uchwałą NR XXVII/168/2016 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 21 grudnia 2016 r.

W szczególności określa on cele oraz zadania z zakresu ochrony środowiska przyjęte dla Powiatu Myśliborskiego. W dokumencie tym określono długookresową politykę ochrony środowiska i wyznaczono do osiągnięcia następujące cele:

1. Ochronę klimatu i poprawę jakości powietrza atmosferycznego
2. Zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej
3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym
4. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody
5. Ochrona i zróżnicowane gospodarowanie zasobami wodnymi
6. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków
7. Ochrona i zapewnienie właściwego użytkowania powierzchni ziemi i gruntów
8. Rekultywacja terenów zdegradowanych, ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem środowiska
9. Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami,
10. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
11. Minimalizacja skutków wystąpienia poważnych awarii, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia.

Założenia zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice są spójne z priorytetami ujętymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego.

5.5 DOKUMENTY GMINNE

Strategia Rozwoju Gminy Boleszkowice

Strategia Rozwoju Gminy Boleszkowice na lata 2016-2024 została przyjęta Uchwałą NR XIX/130/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 r. Rady Gminy Boleszkowice.

Stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego określający kluczowe kierunki rozwoju Gminy Boleszkowice. Celem Strategii jest określenie najważniejszych kierunków rozwojowych, wskazanie wizji, celów strategicznych i operacyjnych, zadań strategicznych oraz sposobów ich realizacji przez Gminę Boleszkowice w najbliższych latach.

Dokument wskazuje misję i wizję Gminy Boleszkowice do roku 2024. W dokumencie została

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
zdefiniowania misja i wizja Miasta i Gminy.

Misja rozwoju - osiągnięcie społecznie akceptowanego rozwoju, przy optymalnym wykorzystaniu endogenicznych zasobów naturalnych, gospodarczych, historycznych opartego o wartości społeczne oraz jednoczesnym uplasowaniu gminy jako miejsca o ponadlokalnej atrakcyjności zamieszkania i edukacji proekologicznej.

Wizja rozwoju - Gmina Boleszkowice rozwija swój wewnętrzny potencjał oparty o korzystne położenie geograficzne i niepowtarzalny krajobraz przyrodniczy. Atrakcyjne warunki środowiskowe są bazą dla stopniowego rozwoju infrastruktury, oferty turystyczno-rekreacyjnej i rolnictwa opartego na tradycje lokalne.

Rozwój infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie usług publicznych przynosi korzyści w postaci zwiększenia standardów życia mieszkańców i nowego osadnictwa. Udostępnianie nowej przestrzeni do zabudowy, działalności gospodarczej, wypoczynku przyczynia się do jakościowej zmiany warunków życia oraz utrzymania czynników gminno twórczych.

Cele strategiczne (obszary strategicznej interwencji) – problematyka obszarów interwencji strategicznej:

OBSZAR (PRIORYTET) 1 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I SAMORZĄDOWA

OBSZAR (PRIORYTET) 2 – AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA - turystyka, rolnictwo

OBSZAR (PRIORYTET) 3 – INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Cele operacyjne i kierunki działań:

OBSZAR 1 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I SAMORZĄDOWA – Kapitał społeczny.

1. Cel strategiczny I. Zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych
2. Cel strategiczny II. Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy
3. Cel strategiczny III. Zwiększenie potencjału instytucjonalnego samorządu (współpraca z mieszkańcami i innymi samorządami)

OBSZAR 2 – AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA - turystyka, rolnictwo

1. Cel strategiczny I. Rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy oraz przygotowanie i promocja spójnej oferty turystycznej gminy
2. Cel strategiczny II. Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy

OBSZAR 3 – INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I USŁUGI

1. Cel strategiczny I. Poprawa stanu infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie jakości usług publicznych
2. Cel strategiczny II. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej w gminie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

jest dokumentem planistycznym, określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzonym dla całego obszaru gminy.

Dokument ten formułuje zasady polityki przestrzennej, integruje dokumenty programowe i wizje związane z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium stanowi zbiór zapisów ustalonych i uzgodnionych jako nienaruszalne uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przyjęte za podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem dokumentu jest określenie istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem gminy, z uwzględnieniem w szczególności:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości, życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania;
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, koordynacja planów miejscowych;

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Boleszkowice zostały wzięte pod uwagę ustalenia zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Boleszkowice, w szczególności dotyczące kierunków ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.

6. OCENA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARACH INTERWENCJI

6.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Obszar Gminy Boleszkowice zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy Prawo ochrony środowiska – pod względem jakości powietrza atmosferycznego monitorowany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Uzyskane wyniki stanowią podstawę do określenia aktualnych parametrów jakościowych powietrza w skali regionu w ramach wykonywanej przez WIOŚ corocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Ocena ta wykonywana jest w oparciu o ustawę – Prawo ochrony środowiska, wprowadzoną w życie w 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 519).

W ocenie rocznej uwzględniono podział kraju na strefy, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 r., poz. 914). Według tego podziału strefami są: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys., miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., pozostały obszar województwa. Zgodnie z tą zasadą wyodrębniania stref, w województwie zachodniopomorskim wydzielono 3 strefy: aglomerację szczecińską, miasto Koszalin oraz strefę zachodniopomorską. Stąd na terenie Gminy Boleszkowice obowiązuje ocena wykonana dla całej strefy zachodniopomorskiej, często wykonana na podstawie pomiarów na stacjach znacznie odległych od danego terenu.

Roczna ocena jakości powietrza w strefach została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2015 roku na stałych stacjach monitoringu. Ocenę wykonano pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla następujących substancji:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon (O_3),
- pył zawieszony (PM_{10}),
- pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$ ($\text{PM}_{2.5}$),
- ołów (Pb) w PM_{10} ,
- arsen (As) w PM_{10} ,

- kadm (Cd) w PM₁₀,
- nikiel (Ni) PM₁₀,
- benzo(a)piren (B(a)P) PM₁₀.

Ocena wykonana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

Zgodnie z art. 89 ustawy POŚ wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz, odrębnie dla każdej substancji, dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym
- margines tolerancji,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
- przekracza poziom docelowy,
- nie przekracza poziomu docelowego,
- przekracza poziom celu długoterminowego,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Podstawę zaliczenia strefy do określonej klasy, stanowią wyniki oceny uzyskane na obszarach o najwyższych poziomach stężeń danego zanieczyszczenia w strefie. Ocena w tych obszarach powinna być dokonana z wykorzystaniem odpowiednich metod, zależnych od poziomów stężeń występujących na danym obszarze. Wymagania, co do metod odpowiednich do poziomów stężeń określone są w wyniku ocen pięcioletnich mających na celu określenie metod na potrzeby ocen rocznych. Powiązanie poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w wyniku rocznej oceny jakości powietrza, z klasami stref przedstawiono poniżej.

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny i nie jest określony margines tolerancji lub osiągnął on wartość zerową:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy:

- **Klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu docelowego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).
- **Klasa C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu docelowego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego:

- **Klasa D1** – poziom stężeń ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego,
- **Klasa D2** – poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Tabela 15. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. Ocena pod kątem ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia											
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	BaP	Cd	Ni	O ₃
Aglomeracja szczecińska	PL3201	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A
Miasto Koszalin	PL3202	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2015 rok

Dla większości zanieczyszczeń, zgodnie z oceną jakości powietrza w roku 2015, strefa zachodniopomorska została zaklasyfikowana do klasy A, tj. stężenia związków nie przekraczają poziomów dopuszczalnych oraz docelowych.

O zaliczeniu strefy zachodniopomorskiej, w tym Miasta i Gminy Gryfino, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, do niekorzystnej klasy C w 2015 roku zdecydowało:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu PM₁₀ – stężenia średnie roczne,

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu B(a)P – stężenia średnie roczne.

Przyczynami stwierdzonych przekroczeń jest oddziaływanie emisji niskiej, pochodzącej z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. W wielu gospodarstwach spala się różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Głównym paliwem w lokalnych kotłowniach jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasiarczenia.

Tabela 16. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej, za 2015 r. Ocena pod kątem ochrony roślin.

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin		
		SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2015 rok

Klasyfikacja stref ze względu na ochronę roślin okazała się bardzo korzystna dla strefy zachodniopomorskiej ze względu na to, że nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy stężenie SO₂ i NO_x, O₃.

W roku 2015, przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej dotyczyło dwóch zanieczyszczeń: pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłe benzo(a)pirenu. Wysokie wartości stężeń tych dwóch zanieczyszczeń rejestrowano okresach grzewczych. Jako główną przyczynę tych przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań.

W przypadku pyłu PM₁₀, przekroczenia standardu jakości powietrza przez stężenia 24 godzinne (klasa C) dotyczyły jednego stanowiska w strefie zachodniopomorskiej w Myśliborzu.

W ocenie za 2015 r. 2 strefy województwa zachodniopomorskiego – aglomeracja szczecińska i strefa zachodniopomorska otrzymały klasę C ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu. Znacznie wyższe stężenia benzo(a)pirenu występują w okresach grzewczych, co wskazuje na to, iż wciąż główną przyczyną wysokich stężeń tego zanieczyszczenia jest emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w okresach zimowych.

Na jakość powietrza oprócz emisji powierzchniowej, duży wpływ ma emisja punktowa emisja ze źródeł energetycznych i technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany. Na terenie gminy Boleszkowice nie występują takie źródła.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Na jakość powietrza ma wpływ również emisja liniowa, której źródło znajduje się w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym i lotniczym. W wyniku spalania paliw do atmosfery dostają się zanieczyszczenia gazowe, głównie tlenek węgla, tlenki azotu, dwutlenek węgla i węglowodory. Emitowane są również pyły, które zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi.

Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Boleszkowice, należy uwzględnić ilość zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego, odbywającego się na jej obszarze. Aby zmniejszyć to zjawisko należy podjąć działania zmierzające do rozbudowy zintegrowanego systemu ciepłowniczego oraz stosowania ekologicznych nośników energii, a także zwiększyć pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych. Spowoduje to ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz zminimalizowanie wpływu działalności człowieka na zmiany klimatyczne. Niestety największy udział w emisji gazów cieplarnianych ma energetyka. Jej rozwój będzie jednak postępował wraz z rosnącym poziomem zaspokajania potrzeb ludności świata. W ocenie oddziaływania na klimat i zapobiegania zmianom klimatycznym energetyka musi być traktowana jako całość, to znaczy jako system energetyczny obejmujący pozyskiwanie, przetwarzanie, gromadzenie, przesyłanie oraz użytkowanie różnych form i nośników energii. Dlatego bardzo ważne jest zastępowanie konwencjonalnych źródeł energii alternatywnymi źródłami energii między innymi energią odnawialną.

Dla strefy zachodniopomorskiej w skład której wchodzi gmina Boleszkowice obowiązuje Program Ochrony Powietrza oraz plan działań krótkoterminowych przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 roku. „Program” ten ma na celu osiągnięcie dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji w powietrzu dla stref, w których poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny lub docelowy. W „Programie...” określono działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszone PM10 oraz benzo(a)pirenu. Z uwagi na fakt, że ww. zanieczyszczenia pochodzą z tej samej działalności to zostało dla nich wskazanych 6 wspólnych działań kierunkowych takich jak:

1. W zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej:

- rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą;
- zmiana paliwa na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej

bądź ze źródeł odnawialnych;

- zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą (termomodernizacja budynków);
- rozbudowa sieci gazowej
- ograniczenie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych;
- zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływające na ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu.

2. W zakresie ograniczenia emisji liniowej (komunikacyjnej) pierwotnej i wtórnej:

- całościowe zintegrowane planowanie rozwoju systemu transportu w mieście;
- zintegrowany system kierowania ruchem ulicznym;
- kierowanie ruchu tranzytowego z ominięciem miast lub jego części centralnych;
- tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów;
- rozwój systemu transportu publicznego;
- tworzenie systemu ścieżek rowerowych;
- wprowadzenie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii;
- intensyfikacja okresowego czyszczenia ulic.

3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych- energetyczne spalanie paliw:

- ograniczenie wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu poprzez optymalne sterowanie procesem spalania;
- stosowanie technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza;
- stosowanie odnawialnych źródeł energii;
- zmniejszenie strat przesyłu energii;

4. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych- źródła technologiczne:

- stosowanie efektywnych technik odpylania gazów odlotowych;

5. W zakresie edukacji ekologicznej i reklamy:

- kształtowanie właściwych zachowań społecznych poprzez propagowanie konieczności oszczędzania energii;
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających społeczeństwo o szkodliwości spalania odpadów;
- uświadamianie społeczeństwa o korzyściach płynących z użytkowania scentralizowanej sieci ciepłej i termomodernizacji;
- promocja nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła;
- działania promocyjne zachęcające z korzystania transportu publicznego.

6. W zakresie planowania przestrzennego:

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- uwzględnianie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabud i zagospodarowania terenów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu.

Działanie 7 odnosi się do ograniczenia emisji tylko benzo(a)pirenu:

7. W zakresie ograniczania emisji powstającej w czasie pożarów lasów i wypalania łąk, ściernisk, pól:

- zapobieganie pożarom w lasach (uświadamianie społeczeństwa, zakazy wchodzenia w czasie suszy, sprzątanie lasów);
- użytkowanie terenów publicznych z zastosowaniem bezpiecznych praktyk wykorzystujących użycie ognia;
- skuteczne egzekwowanie zakazu wypalania łąk, ściernisk, pól.

Termin realizacji niniejszego „Programu” ustala się na 10 lat z uwagi na zakres działań naprawczych szczególnie w zakresie redukcji emisji z ogrzewania indywidualnego.

Jakość powietrza na terenie gminy Boleszkowice jest dobra, ze względu na rozproszoną zabudowę, niskie zaludnienie, brak przemysłu i dużą powierzchnię lasów.

Tabela 17 Analiza SWOT – Powietrze atmosferyczne

OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• zapisy w m.p.z.p. ograniczające stosowanie paliw stałych a promujące stosowanie paliw ekologicznych , • dobra jakość powietrza, stosunkowo niewielki stopień zanieczyszczenia powietrza, • termomodernizacja obiektów, • przystąpienie do opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej, • systematyczna poprawa stanu dróg, • dynamiczny rozwój ścieżek rowerowych, • brak dużych emitorów zanieczyszczenia powietrza.	• przekroczenie standardu jakości powietrza przez stężenie 24- godzinne pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu, • pochodzenie emisji głównie ze spalania paliw stałych w budynkach jednorodzinnych (paleniska o niskiej sprawności) • niska świadomość ekologiczna w zakresie ochrony powietrza • zła jakość nawierzchni dróg • niewykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych • nieekologiczne systemy grzewcze
SZANSE	ZAGROŻENIA
• wzrost świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa, • wsparcie finansowe dla realizacji przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii, • rozwój ścieżek rowerowych,	• wysokie koszty inwestycyjne energetyki odnawialnej • niewystarczające fundusze na realizację zadań z zakresu ochrony powietrza, • narażenie społeczeństwa na choroby związane z zanieczyszczeniem powietrza, • spalanie odpadów w kotłowniach,

	• wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego, • słaba kontrola mieszkańców spalających w piecach przez służby gminne
--	--

6.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Hałas, uznawany za jeden z elementów zanieczyszczenia, negatywnie wpływa na środowisko oraz zdrowie człowieka. Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519), definiuje hałas jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, oddziałujące na organizm ludzki. Jest to dźwięk o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz.

Hałas w środowisku, na który narażeni są ludzie reguluje Dyrektywa 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku. Dyrektywa wprowadziła ujednolicone i stosowane w krajach UE wskaźniki oceny hałasu. Wskaźniki te są stosowane do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem (LN i LDWN) oraz do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby (LAeqD i LAeqN). Kryteria oceny hałasu zróżnicowane w zależności od rodzajów terenu, rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu oraz w zależności od pory dnia lub nocy są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku oraz z dnia 1 października 2012 roku zmieniającym niniejsze rozporządzenie. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Rozróżnia się następujące źródła hałasu:

- komunikacyjne, w skład którego wchodzi drogowe arterie komunikacyjne oraz magistrale kolejowe;
- przemysłowe i rolnicze, który w analizowanym przypadku emitowany jest przez średniej wielkości zakłady produkcyjne lub instalacje,
- hałas linii elektroenergetycznych;

Wartości dopuszczalne poziomu hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 r., poz.112).

Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo - usługowe	65	56	55	45
a) Tereny w strefie	68	60	55	45

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców ³⁾				
--	--	--	--	--

Objaśnienia:

- 1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- 3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

6.2.1 Hałas drogowy

Przez teren gminy Boleszkowice przebiega 1 droga krajowa oraz 2 wojewódzkie a także szereg dróg powiatowych i gminnych, które mają wpływ na hałas komunikacyjny. Droga nr 31 przebiega przez miejscowości: Boleszkowice, Chwarszczany. Na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie w styczniu 2012 roku zostały przeprowadzone pomiary hałasu drogowego m.in. na drodze krajowej nr 31 oraz sporządzone mapy akustyczne dla ww. obszaru.

Rysunek 3. Zakres opracowania map akustycznych na terenie powiatu myśliborskiego

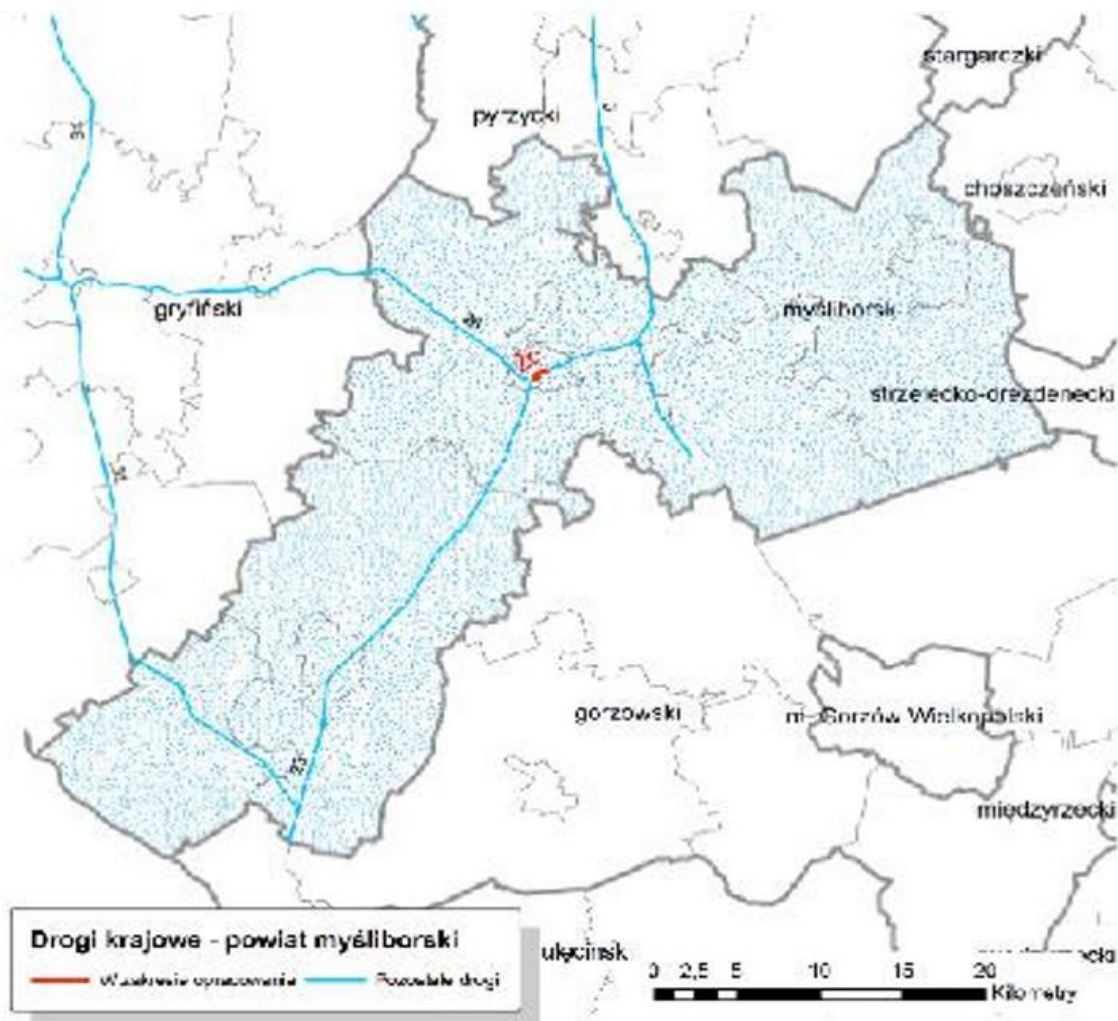

Tabela 19. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik LDWN - powiat myśliborski

Wskaźnik L_{DWN}	Powiat gryfiński				
	50-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	stan warunków akustycznych				
	nieдобry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,050	0,030	0,020	0,018	0,013
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,094	0,056	0,057	0,051	0,037
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,292	0,171	0,175	0,158	0,116

Tabela 20 Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N – powiat myśliborski

Wskaźnik L_N	Powiat gryfiński				
	50-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	stan warunków akustycznych				
	nieдобry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	0,038	0,023	0,017	0,019	0,0006
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,070	0,055	0,052	0,051	0,002
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,217	0,169	0,161	0,157	0,008

Źródło: Mapy akustyczne wykonane na zlecenie GDDKiA w Szczecinie – 4 stycznia 2012 r

Wskaźnik L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Wskaźnik L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Natężenie ruchu pojazdów na drogach krajowych corocznie wzrasta, w związku z tym natężenie hałasu również jest coraz większe. Na drogach na których nastąpiła radykalna poprawa stanu nawierzchni hałas się zmniejszył. Z danych wskazanych powyżej wynika, iż najbardziej narażonymi na nadmierny hałas są zabudowy jednorodzinne ale również wielorodzinne znajdujące się w miejscowościach położonych bezpośrednio przy drodze krajowej nr 31. Aby zmniejszyć poziom hałasu należałoby podjąć działania w zakresie:

- modernizacji dróg- co wiąże się nie tylko z gruntownym remontem drogi ale także z regularnym usuwaniem ubytków, kolein i nierówności drogowych co zwiększy płynność pojazdów;
- budowy ekranów akustycznych;
- budowy obwodnic.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

„Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego” zawiera zestawienie map oraz wszelkie szczegółowe informacje dotyczące przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu przy drodze krajowej nr 31 na terenie powiatu myśliborskiego a tym samym gminy Boleszkowice.

Przez gminę Boleszkowice przebiega jedna droga wojewódzkie nr: 127. Na podstawie danych uzyskanych z Zarządu Dróg Wojewódzkich pomiary natężenia ruchu dobowego na drogach wojewódzkich wykonywane są co 5 lat. Ostatnie pomiary natężenia ruchu wykonywane były w 2015 r., przedstawione zostały w tabeli 21.

Tabela 21. Średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 127

nr punktu pomiarowego 2015	nr drogi	opis odcinka		SDDR poj. Silnika ogółem	rodzajowa struktura richi pojazdów silnikowych						
		długość	nazwa odcinka		motocykle	samochody osobowe mikrobusy	lekkie samochody ciężarowe dostawcze	samochody ciężarowe		autobusy	ciągniki rolnicze
								bez przyczep	z przyczep		
								poj./dobę	poj./dobę		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
32068	127	12,808	GR. PAŃSTWOWA - CHWARSZCZANY	628	10	553	40	12	5	3	5
32609	127	7,271	CHWARSZCZANY - DĘBNO	1831	33	1444	309	18	18	4	5

Na terenie gminy znajdują się również drogi powiatowe i gminne. Brak jest natomiast danych dotyczących natężenia ruchu na drogach powiatowych oraz gminnych. Można przyjąć, że będzie on jeszcze mniejszy niż na drogach krajowych i wojewódzkich.

Przez teren gminy Boleszkowice przebiega także linia kolejowa, dwutorowa, zelektryfikowana nr 273, relacji Wrocław – Szczecin zwana linią Nadodrzańską. Jest to linia typu magistralnego, na której ruch pociągów na odcinku od Kostrzyna do Szczecin wynosi średnio około 19 pociągów towarowych oraz około 16 pociągów pasażerskich na dobę.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr II/26/14 w dniu 19 grudnia 2014 r. przyjął „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego”. Dokument ten określa niezbędne priorytety i kierunki działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg i linii kolejowych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Podstawa opracowania „Programu” były mapy akustyczne powstałe dla obszarów położonych w pobliżu głównych dróg oraz głównych linii kolejowych. „Program” odnosi się do terenów znajdujących się poza aglomeracjami. Celem Programu jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego w określonej perspektywie czasowej.

6.2.2. Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy charakteryzuje się długotrwałością występowania przez zmianowy charakter pracy, a także czasowymi, krótkotrwałymi dużymi natężeniami. Źródłem hałasu na terenie gminy są przede wszystkim zakłady produkcyjno- usługowe. Rozwój gospodarczy powoduje powstawanie nowych zakładów oraz rozbudowę lub modernizację już istniejących. Działające zakłady, szczególnie usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów wymagających ochrony akustycznej, są często źródłem uciążliwości hałasowej dla otoczenia. Ochrona przed hałasem polega na zapobieganiu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Organem właściwym w sprawach dotyczących nadmiernej emisji hałasu do środowiska powodowanej przez przedsiębiorców jest Starosta Powiatu Myśliborskiego natomiast przez osoby fizyczne Wójt gminy.

Tabela 22. Analiza SWOT - klimat akustyczny

OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• poprawa systemu komunikacyjnego przez budowę lub przebudowę ciągów komunikacyjnych, • wprowadzanie rozwiązań technologicznych ograniczających emisję hałasu do środowiska,	• lokalizacja obiektów emitujących nadmierny hałas w granicach aglomeracji, • pogarszający się klimat akustyczny spowodowany wzrostem natężenia ruchu,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• uwzględnienie w m.p.z.p. zapisów dotyczących standardów emisyjnych dla poszczególnych terenów, • ograniczanie hałasu poprzez zastosowanie ekranów akustycznych z zieleni, • wprowadzanie „cichych” nawierzchni w trakcie remontów i napraw dróg	• brak w m.p.z.p. zapisów dotyczących standardów emisyjnych dla poszczególnych terenów, • narażenie społeczeństwa na choroby spowodowane nadmierną emisją hałasu, • wysokie koszty realizacji inwestycji drogowych • brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań zmierzających do poprawy stanu środowiska akustycznego

6.3. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego

Głównym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego w środowisku są linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stacje

transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne, łączność radiowa, w tym CB radio, radiotelefony i telefonia komórkowa, stacje radiolokacji i radionawigacji).

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości 1 Hz do 1016 Hz. Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe - linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe – urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1- 300,000 MHz.

Na terenie gminy Boleszkowice, mającym największe znaczenie źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest zasilanie z krajowej sieci elektroenergetycznej liniami napowietrznymi średnich napięć (15 kV), ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV zlokalizowanych w gminach sąsiednich – Dębno i Kostrzyn.

Przez wschodnią część gminy, na krótkim odcinku, przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia (110 kV) relacji Dębno – Kostrzyn, z obszarem ograniczonego użytkowania o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii w obu kierunkach).

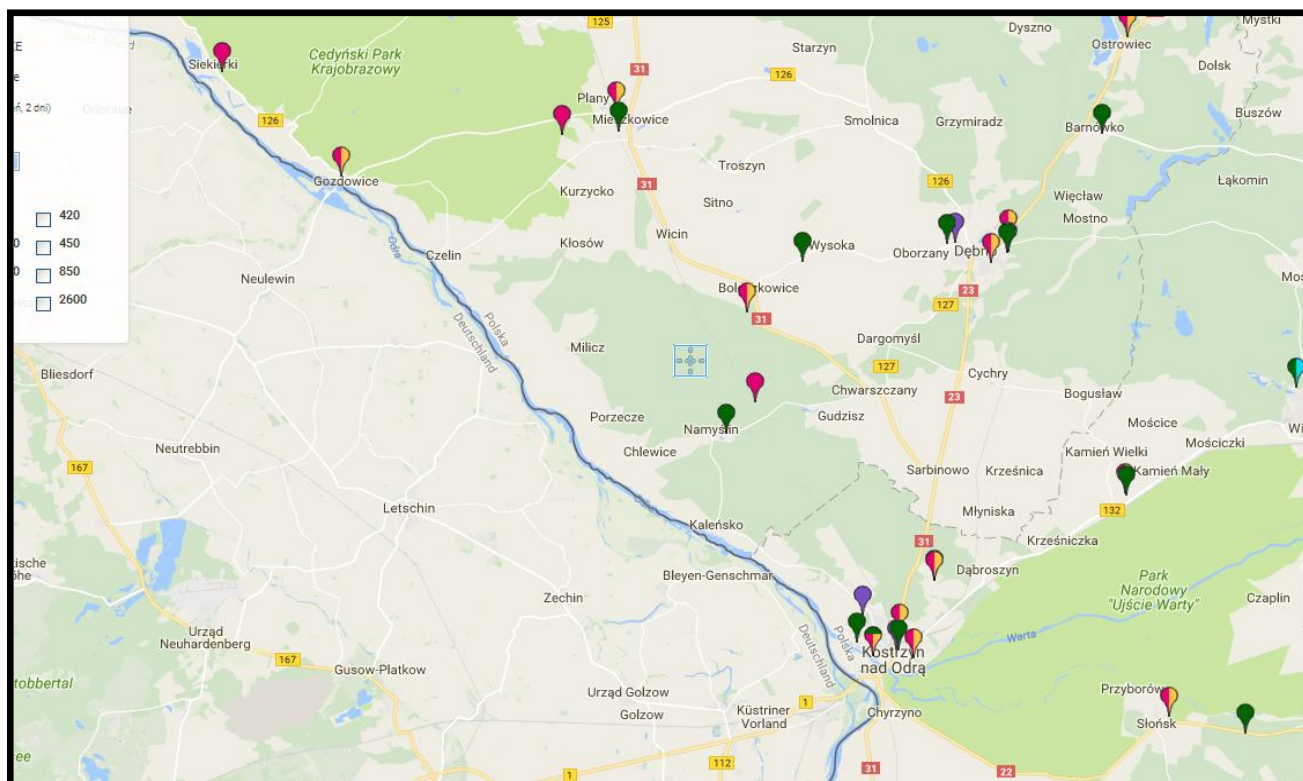
Pomiary natężenia pola elektromagnetycznego wykonuje się, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przy oddawaniu do użytkowania stacji bazowych telefonii komórkowej oraz nowych linii elektroenergetycznych o napięciu 400 kV. W przypadku, gdy wyniki pomiarów wykazują przekroczenia dopuszczalnych norm użytkowanie takich obiektów jest wstrzymywane.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Ponadto rozporządzenie określa: dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

Rysunek 4. Operatorzy sieci GSM na terenie Gminy Boleszkowice

Źródło: Mapa nadajników GSM, UMTS, CDMA w Polsce, <http://beta.btsearch.pl/>

Zlokalizowane na terenie Gminy Boleszkowice stacje telefonii komórkowej:

- **T-Mobile** (26002) ID: 42140 (N!) Namysłów, przy torach kolejowych - maszt własny
- **Plus** (26001) ID: 43669 Boleszkowice, maszt własny
- **T-Mobile** (26002) ID: 41716 (N!) Boleszkowice, maszt PTK Centertel
- **Orange** (26003) ID: 4007 (N!) Boleszkowice, maszt własny
- **Plus** (26001) ID: 44596 Namysłów, maszt TP S.A.

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Badania były wykonywane na terenie powiatu myśliborskiego w 3 punktach pomiarowych w latach 2013-2015. We wszystkich punktach średnie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego były znacznie niższe od poziomu dopuszczalnego, określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

Wyniki pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu myśliborskiego.

Lp.	Miejscowość	Gmina	Lokalizacja punktu pomiarowego ¹	Wynik pomiaru (V/m)	Niepewność pomiaru (V/m)
1	Barlinek, Rynek	Barlinek	myśliborski	0,23	0,07

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

	2013 r.				
2	Różańsko 2014 r.	Dębno	myśliborski	*	-
3	Myślibórz, ul. Żeromskiego 2015 r.	Myślibórz	myśliborski	0,44	0,14

* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy (0,3 V/m), na potrzeby wyliczenia średniej

Źródło: Informacje o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2013-2015. Raport 2016 r.

Analizując powyższe wyniki oraz wieloletnie badania pól elektromagnetycznych można założyć, że na terenie gminy Boleszkowice brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

W roku 2015 powtórzony został pomiar natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w środowisku, w przedziale od 3 MHz do 3000 MHz w Myśliborzu przy ul. Żeromskiego (52°55'18,9", 14°53'25,8"). Zamierzona wartość wynosiła 0,44 V/m tym samym była znacznie poniżej wartości dopuszczalnej 0,7 V/m, określonej w ww. rozporządzeniu.

Na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy POŚ wojewódzki inspektor ochrony środowiska, prowadzi aktualizowany corocznie rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. W 2015 r. na terenie powiatu myśliborskiego nie odnotowano zagrożonych obszarów.

Z przedstawionych powyżej danych, wynika, iż obecnie na terenie Gminy Boleszkowice nie występuje zagrożenie ponadnormatywnym niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym. Niemniej jednak rozbudowa sieci usług telekomunikacyjnych na terenie gminy powodować będzie wzrost promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z tego źródła. W celu ochrony ludzi i krajobrazu przed negatywnym oddziaływaniem źródeł promieniowania elektromagnetycznego, należy dążyć do lokalizowania linii i wysokich konstrukcji wspornych poza miejscami objętymi szczególną ochroną, aby ich wpływ na człowieka i krajobraz był jak najmniejszy. Zasada ta powinna być w szczególności przestrzegana przy trwającym procesie nowelizacji Studium oraz Planu Zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 24. Analiza SWOT - promieniowanie elektromagnetyczne

OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• brak przekroczeń w pomiarach natężenia pola elektromagnetycznego	• brak pełnej informacji na temat szkodliwości oddziaływania pól

- punkty pomiarowe - mała liczba źródeł pola elektromagnetycznego - szczegółowe regulacje prawne dotyczące poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych oraz lokalizacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne	elektromagnetycznych, - zwiększania ilości źródeł promieniowania elektromagnetycznego w gminie - brak rozpoznania oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- bieżący monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony przez WIOŚ w Szczecinie, - uwzględniania w m.p.z.p .oddziaływania pól elektromagnetycznych (ustalenia lokalizacyjne) - unowocześnianie sieci energetycznych przez operatorów	- możliwości przekraczania dopuszczalnych norm pól elektromagnetycznych w związku z rozwojem sieci PEM - rozbudowa mieszkalnictwa wzdłuż linii energetycznych - brak monitoringu PEM na terenie Gminy - wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, internet)

6.4. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD

6.4.1. Zasób wód podziemnych

Wody podziemne to podstawowe źródło zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Na terenie gminy Boleszkowice zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym, występują głównie w utworach czwartorzędowych, rzadziej w trzeciorzędowych. W obrębie utworów czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne: gruntowy i wgłębny (międzyglinowy i podglinowy). Poziomy wodonośne rozdzielone są łąkami i mułkami zastoiskowymi o miąższości do ok. 30 m. Poziom gruntowy występuje głównie w obrębie dolin rzecznych. Poziom ten, ze względu na korzystne parametry hydrogeologiczne i jakościowe, jest często ujmowany. Wody poziomu trzeciorzędowego występują w piaskach wodonośnych z nakładem nieprzepuszczalnych łąków lub słabo przepuszczalnych glin morenowych, na głębokości od 60 do 100 m. Poziom ten zasilany jest w drodze przesączania z nadległych poziomów.

Tabela 25. Wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Boleszkowice

Lp.	lokalizacja	użytkownik	Ilość studni czynnych	Wydajność m ³ /h	cele poboru wód
1.	Boleszkowice ujęcie podziemne	PWiK Dębno	2	Studnia 1-44,0 Studnia 2-64,6	bytowo-gospodarcze,
2.	Wysoka ujęcie podziemne	PWiK Dębno	2	Studnia 1-85,0 Studnia 2-36,9 Studnia awayjna-33,0	bytowo-gospodarcze

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

3.	Chwarszczany ujęcie podziemne	PWiK Dębno	1	Studnia 1-66,0	bytowo- gospodarcze,
4.	Namyślin ujęcie podziemne	PWiK Dębno	2	Studnia 1-49,0 Studnia 2-30,0	bytowo- gospodarcze

Źródło: Dane z Gminy

Badania wód podziemnych prowadzone są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Monitoring diagnostyczny wykonywany jest raz na trzy lata, natomiast monitoring operacyjny prowadzony jest co roku. Badania wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Ocena jakości wód podziemnych wykonana została w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896). Zgodnie z tym rozporządzeniem wyróżniamy V Klas czystości wód:

Klasa I- wody bardzo dobrej jakości,

Klasa II- wody dobrej jakości,

Klasa III- wody zadawalającej jakości,

Klasa IV- wody niezadawalającej jakości,

Klasa V- wody złej jakości.

6.4.2. Zasób wód powierzchniowych

Sieć hydrologiczną gminy Boleszkowice tworzy rzeka Odra oraz rzeka Myśla.

Rzeka Odra - pod względem hydrologicznym dopiero dolna Odra (poniżej ujścia Warty) jest rzeką typowo nizinną, swobodnie płynącą. Odra jest uregulowana i zaliczona do wód śródlądowych, żeglownych. Długość Odry w granicach gm. Boleszkowice wynosi 11,25 km. Brzegi rzeki są urozmaicone licznymi zatokami, półwyspami i wyspami oraz zabudowane ostrogami, uformowanymi prostopadle do brzegu. Przy kopalniach kruszywa naturalnego Chlewice i Kaleńsko znajdują się nabrzeża załadownicze kruszywa a w Porzeczu, Przewozie Chlewickim i Kaleńsku pozostałości po dawnych przeprawach promowych. Szerokość Odry jest zmienna i wynosi na wysokości Czajczej Łąki w pobliżu południowej granicy gminy 220 m, na wysokości Kaleńska –232 m, Kaleńskich Kanałów – 240 m, kopalni Chlewice –247 m, poniżej ujścia Myśli –278 m, w pobliżu północnej granicy gminy –200 m. Przeciętna głębokość Odry wynosi 3,5 m (dno piaszczyste), szybkość prądu rzeki 0,8 m/sek. Rzędna lustra wody na wysokości Kaleńska wynosi 9,7 m n.p.m. a Porzecza 8,4 m n.p.m.; średni spadek na tym odcinku wynosi 0,12 ‰ (średni spadek całego biegu rzeki – 0,73‰). Ten system hydrologiczny kształtuje w głównej mierze stosunki wodne w okolicy, wpływając zarówno na warunki klimatyczne jak i przyrodnicze.

Rzeka Myśla - jest prawobrzeżnym dopływem Odry, jednym z ważniejszych w jej dolnym biegu. Wpływa do Odry na zachód od Chlewic na wysokości 8,5 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosi 95,6 km a powierzchnia jej zlewni wynosi 1334 km². Za obszar źródłowy Myśli przyjmuje się bezimienny ciek wypływający spod Rychnowa (gm. Barlinek). W granicach gminy Boleszkowice długość Myśli wynosi ok. 19 km. Myśla wpływa na obszar gminy w jej wschodniej części na północ od Chwarszczan (lustro wody na wysokości 27,6 m n.p.m.) i na całej długości utrzymuje mniej więcej zachodni kierunek biegu. Myśla jest rzeką o urozmaiconym nurcie a jej dolina należy do ciekawszych form geomorfologicznych, o dużej atrakcyjności przyrodniczo - krajobrazowej. Prawie na całej długości bieg rzeki jest kręty, brzegi urwiste i przeważnie zalesione, podmywane przez nurt. Średni spadek rzeki wynosi 0,7‰, średni przepływ 2,7 m³/s, maksymalna rozpiętość wahań stanów wody wynosi 1,5 m. W granicach gminy nurt rzeki zmienia się wiele razy. Na odcinku Chwarszczany – Reczyce Myśla wcina się w wysoczyznę morenową gdzie miejscami płynie w głębokiej dolinie o założeniu rynnowym a na odcinku Chwarszczany –Gudzisz płynie bardzo wąską, przełomową doliną. Strome zbocza doliny osiągają w tym miejscu do 35 m wysokości nad poziom doliny. Na tym odcinku Myśla płynie wartkim nurtem upodabniając się do rzek podgórskich. Na wysokości Reczyc Myśla głęboka wcina się w poziom tarasu erozyjno-akumulacyjnego do poziomu glin lodowcowych, w wyniku czego powstało tu kamieniste dno z głazów narzutowych i grubego żwiru. Nurt rzeki na tym odcinku jest również wartki. Średni spadek Myśli wynosi w granicach gminy 0,99‰.Poniżej Reczyc rzeka wpływa do doliny Odry, gdzie od Namysłina jej dolina znacznie się rozszerza a rzeka silnie meandruje. Jest w III klasie czystości.

Ocenę jakości wód powierzchniowych reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187) oraz wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Stan/potencjał ekologiczny wód powierzchniowych ocenia się na podstawie wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych i substancji szczególnie szkodliwych. Należy uwzględnić również stan elementów hydromorfologicznych. Badania jakości wód rzek na terenie gminy Boleszkowice wykonywane są w ramach monitoringu operacyjnego, diagnostycznego i monitoringu terenów chronionych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. W trzyletnim okresie badania objęto 115 jednolitych części wód rzecznych. Wyniki wstępnej oceny JCW (jednolite części wód rzek na terenie powiatu myśliborskiego i gminy Boleszkowice przedstawia tabela nr 26).

Tabela 26. Wyniki wstępnej oceny jednolitych części wód powierzchniowych w badanych latach 2010-2013 na terenie powiatu myśliborskiego

Lp	Nazwa JCWP	Rok badań	Klasa elementów biologicznych	Wskaźnik decydujący o ocenie	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Specyficzne zanieczyszczone syntetyczne i niesyntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	Stan JCWP
1	Myśla od wypływu z Jeziora Myśliborskiego do ujścia	2013		MMI Ichtiofauna					Dobry	T	Zły
2	Płonia od źródeł do Dopływu spod Myśliborek	2013	III	Ichtiofauna	I	II		Umiark.		T	Zły

Źródło: informacja o stanie środowiska w powiecie myśliborskim w 2013 rok

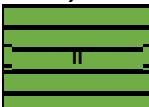
Objaśnienia

MMI- Makrobezkręgowce bentosowe

T- Spełnione są wymagania dla obszaru chronionego

Klasa elementów biologicznych				stan / potencjał ekologiczny			
Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione	Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione
I	Stan bdb / potencjał maks			Bardzo Dobry	Stan bdb / potencjał maks		
II	Stan bd / potencjał db			dobry	Stan bd / potencjał db		
III	Stan / potencjał umiarkowany			umiarkowany	Stan / potencjał umiarkowany		
IV	Stan / potencjał słaby			Słaby	Stan / potencjał słaby		
V	Stan / potencjał zły			zły	Stan / potencjał zły		
klasa elementów hydromorfologicznych				stan chemiczny			
Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione	DOBRY	stan dobry		
I	Stan bdb / potencjał maks			PSD_sr	poniżej satnu dobrego	przekroczone stężenia średnioroczne	

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

	potencjał db			PSD_max		przekroczone stężenia maksymalne
	klasa elementów fizykochemicznych			PSD		przekroczone stężenia średnioroczne i maksymalne
I	Stan bdb / potencjał maks			stan		
II	Stan bd / potencjał db			DOBRY	stan dobry	
PSD	poniżej satnu potencjału dobrego			zły	stan zły	

Ponadto na terenie gminy znajduje się wiele niewielkich naturalnych zbiorników wodnych. Są to śródpolne małe jeziora. Powstały one na skutek obecności lodowca i tworzą one malowniczy krajobraz. Czynnikiem kształtującymi misy jezior były żłobienia i akumulacja lodowca, erozja wód lodowcowych i wytapianie się brył martwego lodu. Największym naturalnym zbiornikiem wodnym na terenie gminy jest Jezioro bez nazwy w m. Wysoka.

6.4.3. Jakość wód

Do najistotniejszych problemów dotyczących ochrony wód zarówno w Polsce jak i na terenie gminy Boleszkowice należą kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona przed powodzią, a także jakość wód. Realizowane są prace mające na celu ograniczenie zagrożenia dla wód jakie stanowi odprowadzenie do nich substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Na obszarze gminy Boleszkowice występują przestrzenne, liniowe i punktowe ogniska zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych. Do przyczyn zanieczyszczenia wód na terenie gminy zaliczamy:

- ścieki z oczyszczalni ścieków,
- ścieki z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych,
- wody opadowe i roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni,
- niedostateczny stopień skanalizowania obszarów wiejskich,
- spływy powierzchniowe wód opadowych i roztopowych z łąk i pól, wymywanie nawozów, środków ochrony roślin, źle zabezpieczone przyzmy obornika oraz zbiorniki na gnojownicę,
- zanieczyszczenia powietrza naniesione z opadami atmosferycznymi.

Największym problemem, który jest głównym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy jest niedostatecznie uregulowana gospodarka wodno – ściekowa na terenie całej gminy. Wpływa to na złą jakość wód i jest przyczyną postępującej eutrofizacji rzek. Na stan wód powierzchniowych duży wpływ mają również zrzuty ścieków z oczyszczalni

zlokalizowanej w Boleszkowicach. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych przez gminę to średniookresowy cel, na który składają się następujące działania :

- wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie niemożliwa jest lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej,
- intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód,
- wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt,
- wspieranie działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Tabela 27. Analiza SWOT - zasoby i jakość wód

OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• dobra jakość wód podziemnych i brak zagrożenia ich jakości, • wysoki stopień dostępu do sieci wodociągowej gminy- około 99,9% mieszkańców gminy,	• zły stan techniczny kanalizacji wodociągowej • niewystarczająca ochrona wód powierzchniowych, • duże zużycie wody do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych, • brak systemów kanalizacji sanitarnej na terenie gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
• optymalizacja zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych, • prowadzenie monitoringu jakości wód podziemnych na terenie gminy, • modernizacja istniejących oraz budowa nowych sieci wodociągowych, • kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych, • pełne skanalizowanie gminy	• możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych poprzez nieuregulowaną gospodarkę ściekową, • brak racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych, • pogorszenie się stanu wód powierzchniowych, • brak środków finansowych na inwestycje zmierzające do poprawy jakości wód,

6.5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

6.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę do celów bytowych i gospodarczych z komunalnych ujęć wody. Wszystkie urządzenia służące zaopatrzeniu w wodę podlegają Zakładowi

Usług Komunalnych w Boleszkowicach, a nadzór techniczno-eksploatacyjny prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Dębnie. To do Dębna mieszkańcy wnoszą opłaty za wodę. Szczegółowe informacje dot. zaopatrzenia w wodę na terenie gminy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 28. Woda dostarczana gospodarstwom domowym na terenie gminy Boleszkowice

Rok	Zużycie wody przez jednego mieszkańca w ciągu roku/m³
2012	26,3
2013	27,8
2014	28,7
2015	30,2

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do 2012 r. zużycie wody w gospodarstwach domowych i zbiorowego zamieszkania wzrosło.

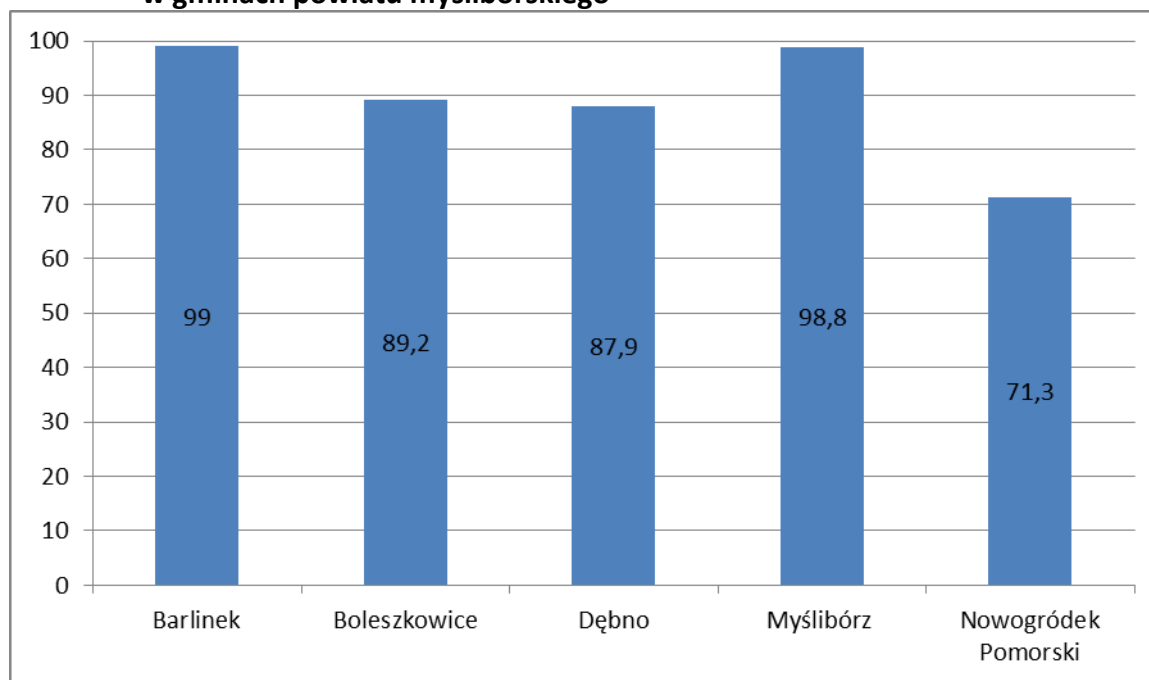
Tabela 29. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej na terenie gminy Boleszkowice w latach 2012-2015

Rok	Liczba ludności (osoby)
2012	2 552
2013	2 558
2014	2 601
2015	2 588

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w gminie Boleszkowice przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Myśliborzu w latach 2011 – 2014 wynika, że woda podawana do sieci z wodociągów publicznych wymienionych powyżej była przydatna do spożycia przez ludzi w związku z czym spełniała wymagania pod względem parametrów fizykochemicznych.

Wykres 1. Procent mieszkańców objętych siecią wodociągową w gminie Boleszkowice oraz w gminach powiatu myśliborskiego

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

6.5.2. Gospodarka ściekowa

Siecią kanalizacyjną na terenie gminy Boleszkowice zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej w Boleszkowicach oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Dębnie. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarki ściekowej na terenie gminy Boleszkowice w porównaniu do gmin powiatu myśliborskiego przedstawiono w poniższych tabelach.

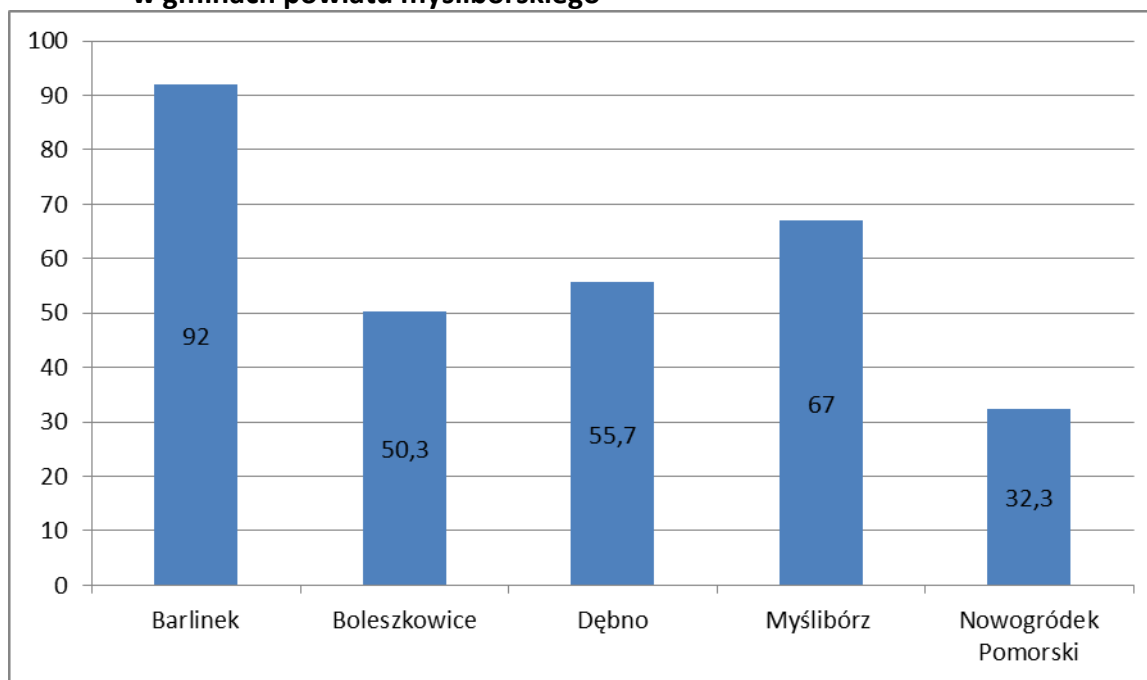
Tabela 30. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boleszkowice w latach 2012-2015

Rok	Liczba ludności (osoby)
2012	1 265
2013	1 268
2014	1 467
2015	1 458

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

Obecny stan skanalizowania miejscowości w gminie Boleszkowice jest niezadawalający. Gmina będzie musiała podjąć działania w celu poprawy gospodarki ściekowej. Ogólny procent mieszkańców gminy na tle powiatu myśliborskiego objętych siecią kanalizacyjną przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną w gminie Boleszkowice oraz w gminach powiatu myśliborskiego

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

Jak wynika z powyższego wykresu gmina Boleszkowice zajmuje drugie miejsce w zakresie niskiego skanalizowania gminy, jedynie 50,3% mieszkańców objętych jest siecią kanalizacyjną. W gminie Barlinek 92% procent mieszkańców objętych jest siecią kanalizacyjną. Jest to największy procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną na terenie powiatu myśliborskiego.

Na obszarze gminy Boleszkowice zlokalizowana jest jedna oczyszczalnia ścieków: biologiczno-mechaniczna typu BIOVAC SBR. Oczyszczalnia posiada przepustowość 225,0 m³/d i funkcjonuje od 1999 r. W miejscowościach gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej, ścieki komunalne z gospodarstw domowych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych (ich ilość przedstawia tabela nr 31), skąd wywożone zostają taborem asenizacyjnym na teren oczyszczalni ścieków w Dębnie. W miejscach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie, budowane są zbiorniki bezodpływowe lub oczyszczalnie przydomowe. Na terenie gminy funkcjonuje 17 oczyszczalni przydomowych. Znajdują się one głównie na obszarach o charakterystycznej rozproszonej zabudowie. Wykaz istniejących zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na analizowanym terenie, wg stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawiają tabela 31 i 32.

Tabela 31. Wykaz zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie gminy Boleszkowice

Lokalizacja zbiorników bezodpływowych	Liczba zbiorników bezodpływowych
Boleszkowice	21
Chlewice	25

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Chwarszczany	54
Gudzisz	54
Kaleńsko	21
Namyślin	92
Porzecze	16
Reczyce	30
Wysoka	3
Wierutno	15

źródło: Dane z gminy

Tabela 32. Wykaz istniejących przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Boleszkowice

Lokalizacja przydomowej oczyszczalni ścieków	Liczba oczyszczalni przydomowych
Boleszkowice	2
Chlewice	0
Chwarszczany	8
Gudzisz	10
Kaleńsko	0
Namyślin	21
Porzecze	0
Reczyce	2
Wysoka	0
Wyszyna	1

Tabela 33 . Analiza SWOT – gospodarka wodno-ściekowa

OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno- ściekowa	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• sukcesywna rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, • budowa oczyszczalni przydomowych na terenie gminy, • kontrola istniejących zbiorników bezodpływowych,	• braki w infrastrukturze kanalizacyjnej • brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu gospodarki ściekowej, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie gospodarki ściekowej, • brak kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
• pozyskanie funduszy z UE na realizację zadań z zakresu gospodarki ściekowej, • edukacja ekologiczna mieszkańców, • modernizacja oczyszczalni ścieków i możliwość pozyskania środków zewnętrznych	• możliwość wystąpienia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niepodejmowania działań inwestycyjnych w zakresie kanalizacji sanitarnej • kary za nieszczelne zbiorniki bezodpływowe,

6.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Zasoby Geologiczne

Zgodnie z informacją zamieszczoną w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31.12.2015 r.” wykonanym w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym jako zadanie państwowej służby geologicznej (Warszawa 2016) na obszarze gminy Boleszkowice występują następujące złoża kopalin:

Tabela 34. Zasoby surowców naturalnych na terenie Gminy Boleszkowice

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
		Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
Piaski i żwiry [tys. t]				
Chlewice*	E	5584	5126	101
Kaleńsko*	Z	4848	-	-
Kaleńsko-Pole Zachodnie I*	Z	287	-	-
Namyślin*	R	31028	-	-
Namyślin-Wielkopole*	R	24337	12127	-

* - złoża zawierające piasek za żwirem

Skróty literowe stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

E - złożo eksploatowane,

R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C1, a dla ropy i gazu – w kat. A+B),

Z - złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane,

Pierwsze prace geologiczno-poszukiwawcze za kruszywem naturalnym na tym obszarze rozpoczęte były w 1974 r. (Siliwończuk, 1974). Prowadzono je w kilku etapach aż do roku 1998 dokumentując trzy oddzielne złoża: Kaleńsko, Chlewice i Namyślin.

Granice obszaru złożowego Kaleńsko-Namyślin-Porzeczce udokumentowanego w kat. C2 w 1981 r obejmują niemal całą dolinę część gminy. Zasoby kruszywa na tym obszarze oszacowano na 200 mln ton.

Złożo Chlewice

Zasoby eksploatacyjne złoża wg dokumentacji z 1992 roku wynoszą 6.056 tys. ton dla powierzchni 37,25 ha. Według dodatku do dokumentacji opracowanego w 1997 roku dla firmy Pomorskie Kopalnie Żwiru sp. z o.o. i zatwierdzonego przez Wojewodę Gorzowskiego (dec. OS-g-

7520/2/97 z 09.08.1997 r) zasoby geologiczne złoża wynoszą 10.828 tys. ton. Złoże posiada koncesję eksploatacyjną wydaną przez Wojewodę Gorzowskiego (dec. OS-g-7512/E/3/96 z dn. 23.12.1996r) na obszar 40,5 ha. Koncesja przewiduje roczne wydobywanie rzędu 250-300 tys. ton i obowiązuje do 12.2021 roku. Obecnie eksploatacja złoża jest zatrzymana. Złoże posiada wyznaczony teren i obszar górniczy „Chlewice” o powierzchni 123,2 ha (dec. Woj. Gorz. Nr OŚ-g-7512/E/3/96/4/97 z 26.03.1997 r).

Złoże Kaleńsko

Pierwsza dokumentacja geologiczna złoża została opracowana w 1991 (zatwierdzona 12.02.1992 – KZK/012/J/5994/91/92). Zasoby bilansowe złoża w kat. C1 + C2 wynosiły 7.261 tys. ton (powierzchnia 62,37 ha).

W 1994 r. opracowano nową dokumentację dla firmy „Kies-Kaleńsko sp. z o.o.” zmieniającą bilans zasobów (likwidacja jednego z filarów ochronnych obejmujących linię energetyczną). Wydzielono dwa pola eksploatacyjne: pole Kaleńsko I położone między Odrą i szosą oraz pole Kaleńsko II pomiędzy szosą a kompleksem leśnym. Łączne zasoby złoża udokumentowane w kat. C1 wynosiły 3.322 tys. ton, a łączne w kat. C1 + C2 7.261 tys. ton.

Według bilansu (2002) na 31.12.2001 r. w złożu pozostawało 6.034 tys. ton a roczne wydobywanie wynosiło 214 tys. ton. Projekt zagospodarowania złoża Kaleńsko I został zatwierdzony decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego - decyzja Nr OSR-G-2/7417.1/7/2001. Eksploatacja złoża Kaleńsko prowadzona jest na podstawie koncesji udzielonej przez Wojewodę Gorzowskiego 26.06.1998 (dec. Nr OŚ-g-7512/E/14/98) na wydobywanie kopaliny na złożu o powierzchni 62,3 ha. Roczne wydobywanie ma wynosić 300-400 tys. Obecnie złoże jest eksploatowane na obu polach, przy czym pole nr I jest eksploatowane z większą intensywnością ze względu na lepszą jakość kruszywa jak i dogodniejsze warunki transportu do nabrzeża ładunkowego. Część północna pola II poddana została pracom rekultywacyjnym (zbiornik wodny + zalesienia).

Złoże Namyslin (pola I, II, III) oraz złoże Namyslin E położone są w obszarze zwartego kompleksu lasów porastających tarasy nadzalewowe doliny Odry. Jest to złoże zawodnione (średnia głębokość lustra wody wynosi 6,54 m p.p.t.).

Dla złoża przewidziany jest leśny i wodny kierunek rekultywacji. Złoże nie jest obecnie eksploatowane.

Tabela 35. Analiza SWOT – Zasoby geologiczne

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• dostępność kopalin – żwir, piaski, • prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami kopalin, • eliminacja nielegalnych eksploatacji kopalin,	• niewielka ilość surowców mineralnych, • brak wartościowych surowców mineralnych, • uciążliwość spowodowana transportem wydobywanego kruszywa,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• rekultywacja terenów poeksploatacyjnych • uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania wraz z zapisami o ochronie tych obszarów, • kontrola w zakresie wykonywania postanowień udzielanych koncesji, • uzyskanie dofinansowania na ochronę zasobów geologicznych	• nielegalna eksploatacja złóż kopalin, • degradacja gleb, • brak środków finansowych na inwestycję mające na celu ochronę , • brak rekultywacji zamkniętych wyrobisk,

6.7. GLEBY

Gleby gminy Boleszkowice są utworami młodymi powstałymi głównie z materiałów polodowcowych. Największą powierzchnię zajmują gleby bielcowe i brunatne- gleby najbardziej wartościowe. Na dość dużym obszarze występują także gleby torfowe i torfowo- murszowe. Gleby pozostają w ścisłym związku z użytkowaniem gruntu, co znajduje odzwierciedlenie w określeniu gleb wg klas bonitacyjnych. Na terenie gminy dominują gleby dobre (IIIa i IIIb) a następnie gleby średnie (IVa i IVb). Występują także gleby słabe (Va i Vb), które dominują w dolinie odry. Podział gruntów w zależności od kierunków ich użytkowania zawarty został w tabeli nr 36.

Tabela 36. Podział gruntów w zależności od kierunków ich użytkowania na obszarze gminy Boleszkowice 2015 r.

Struktura gruntów	Powierzchnia [ha]
Użytki rolne - razem	4 662
Grunty orne	3 994
Sady	4
Łąki	472
Pastwiska	192
Grunty pod wodami- razem	144

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Wody stojące	50
Wody płynące	3
Rowy	91
Lasy i Grunty leśne	7 042
Grunty zadrzewione i zakrzewione	46
Grunty zabudowane i zurbanizowane	363
Tereny komunikacyjne	445
Użytki kopalne	-
Tereny różne	239
Nie użytki	512
Powierzchnia ogółem	13 453

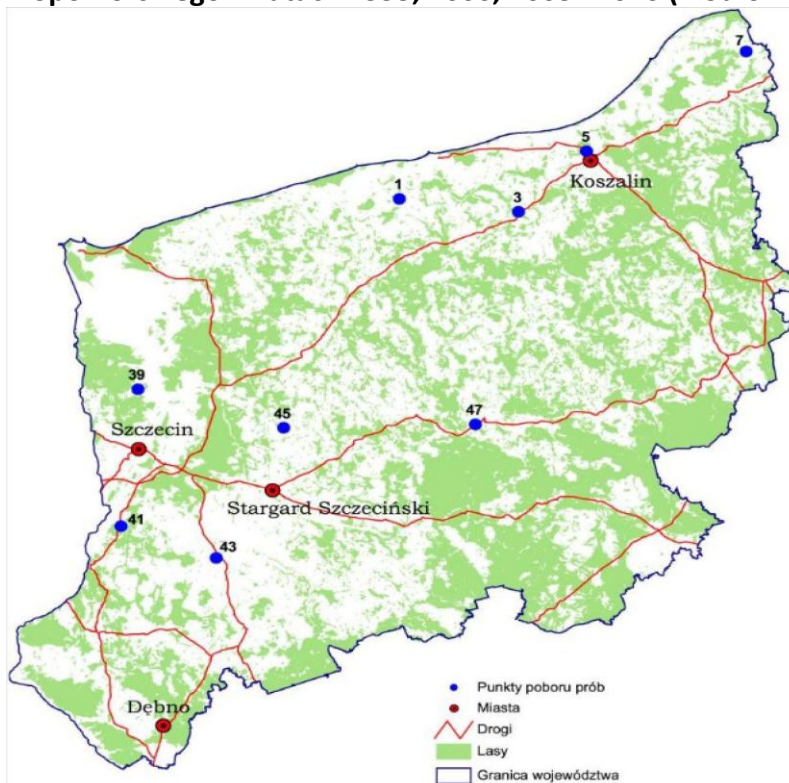
Źródło: Dane ze Studium Uwarunkowań Gminy Boleszkowice

Monitoring chemizmu gleb prowadzony jest od 1995 roku w cyklach 5-letnich, w 216 punktach pomiarowych zlokalizowanych na gruntach ornych na terenie całego kraju.

Punkty reprezentują typowo rolnicze obszary o różnym stopniu intensyfikacji rolnictwa oraz obszary znajdujące się w zasięgu oddziaływania różnego rodzaju zanieczyszczeń. Wykonawcą badań oraz oceny jest Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa-Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (IUNG-PIB). Na terenie województwa zachodniopomorskiego zlokalizowanych jest 9 punktów pomiarowo-kontrolnych. W 2010 roku zakres badań obejmował oznaczenie właściwości fizycznych, fizykochemicznych oraz chemicznych gleb (w tym odczynu pH), zawartości siarki, metali ciężkich (kadmu, miedzi, chromu, niklu, ołowiu, cynku) oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Lokalizację punktów przedstawiono na Rysunku 5.

Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych gleb badanych na terenie województwa

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
zachodniopomorskiego w latach 1995, 2000, 2005 i 2010 (źródło: IUNG 2012)

Źródło: WIOŚ Szczecin

Tabela 37. Analiza SWOT – gleby

OBSZAR INTERWENCJI: Gleby	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• przewaga terenów o charakterze rolniczym, • inwentaryzacja i likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów, • promowanie stosowania Dobrych Praktyk Rolniczych,	• brak środków finansowych na prowadzenie badań jakości gleby, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie ochrony gleb,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• prowadzenie monitoringu jakości gleb na terenie gminy, • rekultywacja terenów zdegradowanych, • prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, • obniżenie poziomu zakwaszenia gleb, • ograniczenie użycia związków chemicznych • zwiększenie świadomości ekologicznej wśród rolników, • dotacje na zadania z zakresu ochrony gleb	• wzrost zanieczyszczenia gleb wskutek niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej, • nie stosowanie zasad określonych w Kodeksie Dobrych Praktyk Rolniczych, • recesja lub stagnacja gospodarcza, • brak środków finansowych na zadania zmierzające do poprawy stanu gleb,

6.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

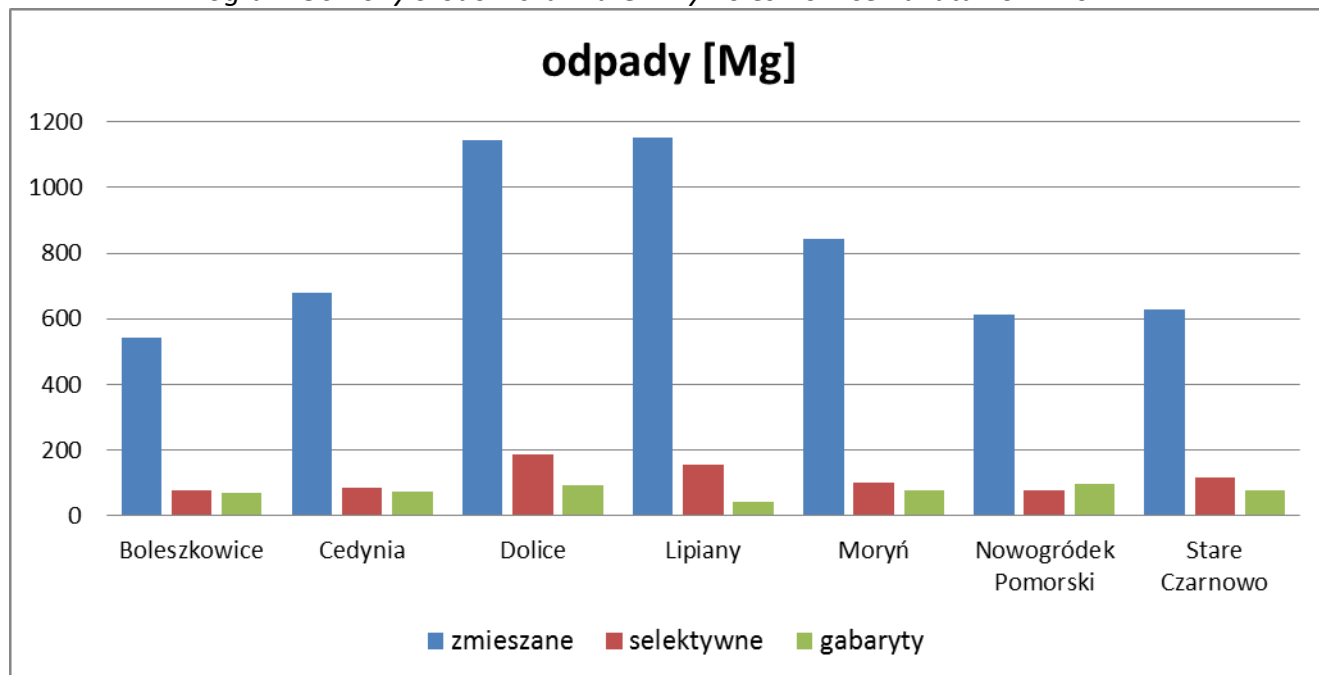
Postępowanie z odpadami wytworzonymi i zagospodarowanymi na terenie gminy Boleszkowice ulega systematycznej poprawie przez dążenie do zapobiegania i minimalizacji ilości

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

i rodzajów powstających odpadów, przygotowania ich do ponownego użycia, oraz poddania ich procesom recyklingu i odzysku w celu wykorzystania ich właściwości materiałowych i energetycznych, a w ostateczności przekazania odpadów na składowiska odpadów. Pewne obszary gospodarki odpadami nadal wymagają dalszego doskonalenia m.in. działań związanych z ograniczeniem ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska oraz rozwijaniem selektywnej zbiorki odpadów w zakresie wydzielania ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych i docelowo stworzenie, na bazie nowych przepisów z zakresu gospodarki odpadami, szczelnego i nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami. Źródłem powstawania odpadów na terenie gminy jest sektor komunalny.

Na terenie gminy funkcjonuje system odbierania odpadów niesegregowanych oraz system selektywnego odbierania odpadów (tworzywa sztuczne oraz metal, opakowania ze szkła i opakowania z papieru i tektury). Prowadzony jest również odbiór odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych tj. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii, zużytych opon, przeterminowanych leków. W 2012 r. reaktywował się Związek Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie w skład którego wchodzi m.in. gmina Boleszkowice. Związek przejął od gminy zadania związane z gospodarką odpadami na terenach zamieszkałych. Na podstawie uzyskanych informacji z ZGDO z siedzibą w Chojnie, w 2016 r. na terenie gminy odebrano ogółem 684,97 Mg odpadów komunalnych. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy na poziomie 2 900 (wg danych z Gminy), średnio 1 mieszkaniec wytwarzał w 2016 roku 236,19 kg.

Wykres 3. Rodzaje i ilość odpadów odebranych w roku 2016 z terenu gminy Boleszkowice i wybranych gmin należących do ZGDO.

Źródło: Dane z ZGDO

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie gminy zwiększył się udział odbieranych w sposób selektywny odpadów surowcowych, wielkogabarytowych, niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. Gmina Boleszkowice jak i cały Związek Gmin Dolnej Odry wchodzi w skład szczecińskiego regionu gospodarki odpadami - zgodnie z WPGO dla województwa zachodniopomorskiego (stan w 2014 r.), w którym wyznaczono pięć regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) oraz jedną instalację zastępczą:

- Leśno Górne, Tanowo- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- Dalsze, Myślibórz- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- Łęczyca- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- Szczecin-ul. Ks. Anny 11- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- Szczecin-ul. Ks. Anny 11- kompostownia odpadów zielonych selektywnie zebranych

oraz Instalacja zastępcza mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Myśliborzu.

Tabela 38. Analiza SWOT - gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

OBSZAR INTERWENCJI:
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• nadzór nad ilością odebranych odpadów i sposobem ich zagospodarowania, • brak zakładów wytwarzających duże ilości odpadów w tym niebezpiecznych • zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów u źródła,	• brak kontroli w wypełnianiu obowiązków przez właścicieli nieruchomości oraz przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami, • wysokie koszty systemu gospodarowania odpadami, • główną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest nadal ich składowanie, • niska świadomość ekologiczna,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy w zakresie gospodarowania odpadami, • systematyczny wzrost ilości odpadów segregowanych, • obniżenie ilości składowanych odpadów zmieszanych, • redukcja odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,	• kary za nie wykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa w zakresie gospodarki odpadami, • nielegalne pozbywanie się odpadów często przez ich spalanie, • powstawanie „dzikich” wysypisk

6.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 2134 z późn. zm.), są parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe wraz z ich otulinami oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę przestrzenną mogą mieć również niektóre pomniki przyrody, użytki ekologiczne, a zwłaszcza zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

1. Obszar chronionego krajobrazu

Dane podstawowe:

- Nazwa: A Dębno-Gorzów,
- Data wyznaczenia: 1998-12-29,
- Powierzchnia [ha]: 11060,0000
- Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej:

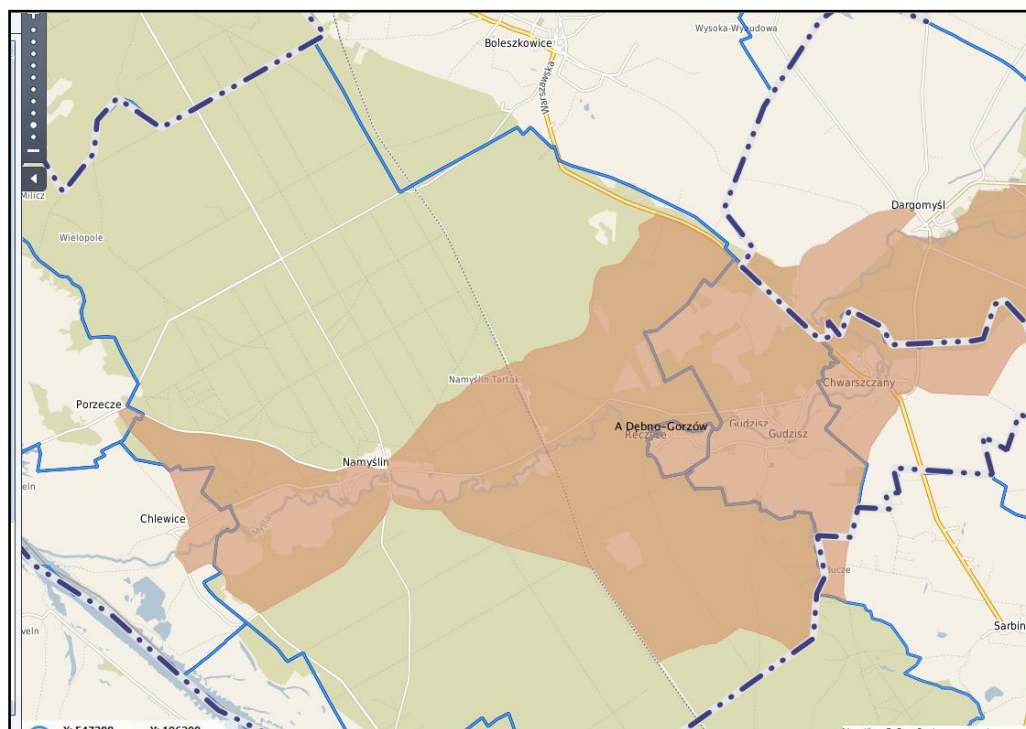
Obszar chronionego krajobrazu "A" Dębno-Gorzów położony w granicach województwa zachodniopomorskiego charakteryzuje się ponadregionalnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi Równiny Gorzowskiej z prawobrzeżnym dopływem Odry - malowniczą doliną i zboczami rzeki Myśli oraz łączącą się z nią rzeką Kosą. Występują tutaj liczne zbiorniki wodne (rynnowe jeziora dystroficzne i mezotroficzne), mokradła, torfowiska mszarne z mało przekształconą antropogenicznie szatą roślinną, zbiorowiska leśne o charakterze naturalnym oraz

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021
stanowiska unikalnej flory i fauny.

Położenie formy ochrony przyrody:

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie, lubuskie
- Powiaty: myśliborski, gryfiński, gorzowski
- Gminy: Mieszkowice, Dębno, Trzcińsko-Zdrój, Boleszkowice, Witnica, Kostrzyn nad Odrą
- Tekstowy opis granic: Brak danych

Rysunek 6. Obszar Chronionego Krajobrazu A Dębno-Gorzów

źródło: gdos.gov.pl

2. Obszar Natura 2000

Dane podstawowe

- Nazwa: Dolina Dolnej Odry
- Data wyznaczenia: 2004-11-05
- Kod obszaru: PLB320003
- Rodzaj ochrony: Dyrektywa ptasia
- Powierzchnia [ha]: 61648,4000

Położenie formy ochrony przyrody

Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie, lubuskie

Powiaty: myśliborski, goleniowski, gryfiński, policki, Szczecin, gorzowski

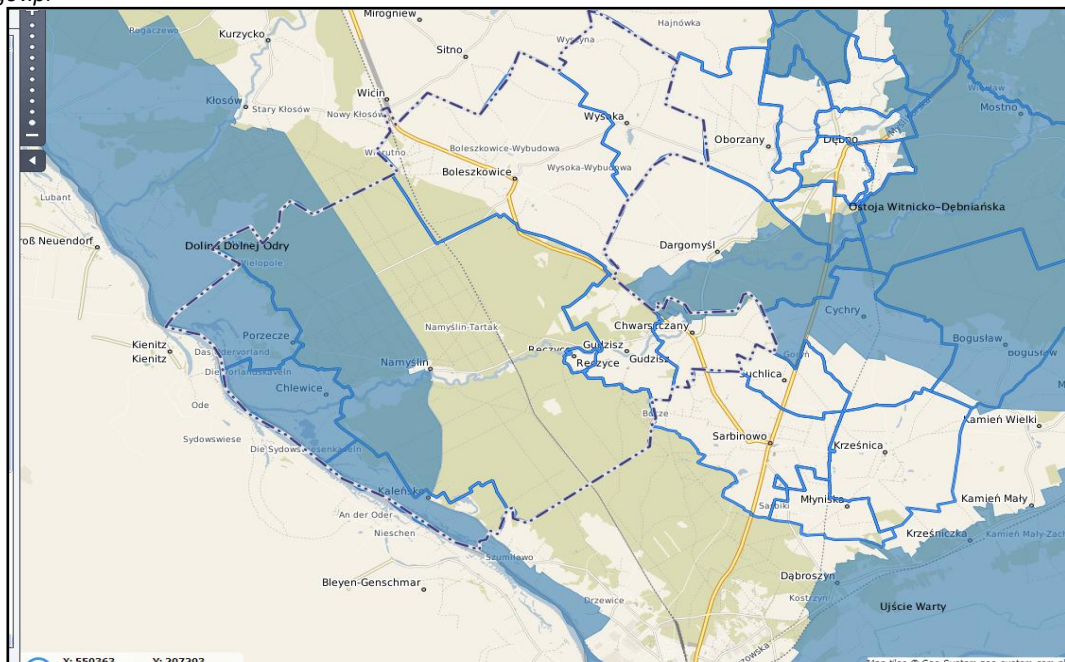
Gminy: Mieszkowice, Widuchowa, Cedynia, Boleszkowice, Goleniów, Szczecin, Kołbaskowo, Moryń, Kostrzyn nad Odrą, Chojna, Gryfino

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

Dodatkowa charakterystyka obszaru: Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim (dł. ca 150 km) wraz z Jeziorem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głęb. max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Jezioro od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Sadlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnotęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łęgi. W J. Dąbie występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łąki i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łąkami jesionowo-olszynowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia - Odra Wschodnia i Regalica. Obszar pomiędzy głównymi odnogami (kanałami) (Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami, jest on zabagniony, posiada okresowo zalewane łąki i fragmenty nadrzecznych łągów. Obszar poniżej Cedyni nosi nazwę Kotliny Freienwaldzkiej, w obrębie której szczególne znaczenie dla ptaków posiada tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie. W ostoi w całości zawiera się siedliskowy obszar Natura 2000 Dolna Odra. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych.

Rysunek 7. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry

źródło: gdos.gov.pl

3. Park krajobrazowy

Dane podstawowe

- Nazwa: Park Krajobrazowy "Ujście Warty"

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- Data utworzenia: 1997-02-14

- Powierzchnia [ha]: 20534,4600

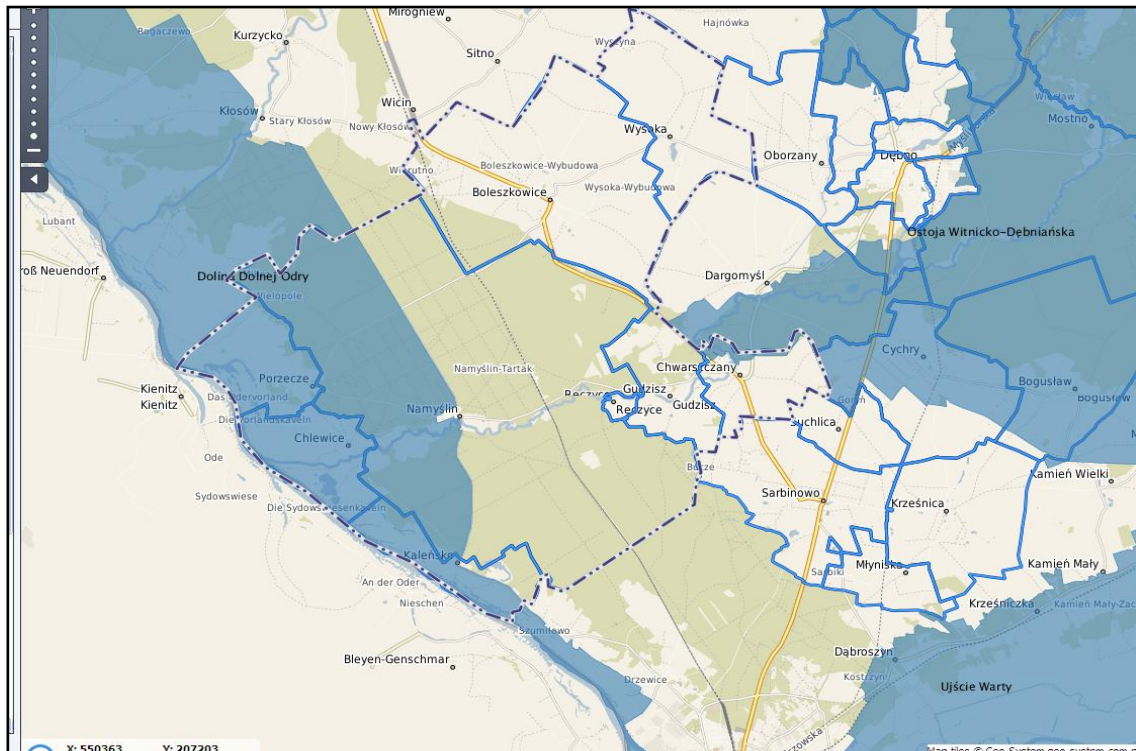
Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie, lubuskie

- Powiaty: myśliborski, gryfiński, słubicki, sulęciński, gorzowski

- Gminy: Mieszkowice, Boleszkowice, Górzycy, Słubice, Krzeszyce, Witnica, Kostrzyn nad Odrą, Słońsk.

Rysunek 8. Park Krajobrazowy "Ujście Warty"

źródło: gdos.gov.pl

4. Parki Narodowe - brak

5. Pomniki przyrody

a) Dane podstawowe

- Nazwa: Wiązy Katarzyny i Jana

- Data ustanowienia: 2013-04-12

- Typ pomnika: Skupisko

- Opis pomnika: grupa 3 wiązów; 3: pochylony

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie

- Powiaty: myśliborski

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: 1: przy drodze gruntowej, 2,3: w głębi lasu

b) Dane podstawowe

- Nazwa: Nie nadano nazwy
- Data ustanowienia: 1990-12-18
- Typ pomnika: Pojedynczy
- Rodzaj tworu: drzewo
- Opis pomnika: polamane gałęzie

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: Leśnictwo Namyslin, oddz. 30 p obręb Namyslin; przy drodze gruntowej

c) Dane podstawowe

- Nazwa: Nie nadano nazwy
- Data ustanowienia: 1989-06-12
- Typ pomnika: Pojedynczy
- Rodzaj tworu: drzewo
- Opis pomnika: Brak danych

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: Cmentarz komunalny, przy głównej alejce

d) Dane podstawowe

- Nazwa: Władyka
- Data ustanowienia: 2016-01-14
- Typ pomnika: Pojedynczy
- Rodzaj tworu: drzewo
- Opis pomnika: Dąb szypułkowy Quercus robur o obwodzie pnia 428 cm

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: Rośnie na działce ewidencyjnej nr 475, obręb Namyslin, leśnictwo Reczyce będącej własnością Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Nadleśnictwa Dębno

e) Dane podstawowe

- Nazwa: Gryf
- Data ustanowienia: 2015-12-11
- Typ pomnika: Pojedynczy
- Rodzaj tworu: drzewo
- Opis pomnika: Dąb szypułkowy (Quercus robur) o obwodzie pnia 410 cm

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: Rośnie na działce ewidencyjnej nr 111, obręb Namyslin, leśnictwo Reczyce - własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego- Nadleśnictwo Dębno;

f) Dane podstawowe

- Nazwa: Siostry Jedlice
- Data ustanowienia: 2013-04-12
- Typ pomnika: Skupisko
- Opis pomnika: grupa 6 daglezji

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice

Tekstowy opis granic: przy drodze gruntowej Reczyce - Boleszkowice; 6:oddalona od pozostałych 5 obiektów, po drugiej stronie skrzyżowania

g) Dane podstawowe

- Nazwa: Świer Igora
- Data ustanowienia: 2013-04-12
- Typ pomnika: Pojedynczy

Rodzaj tworu: drzewo

- Opis pomnika: Brak danych

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: przy skarpie brzegu rzeki Myśla

Rysunek 9. Pomniki przyrody

źródło: gdos.gov.pl

6. Rezerwaty

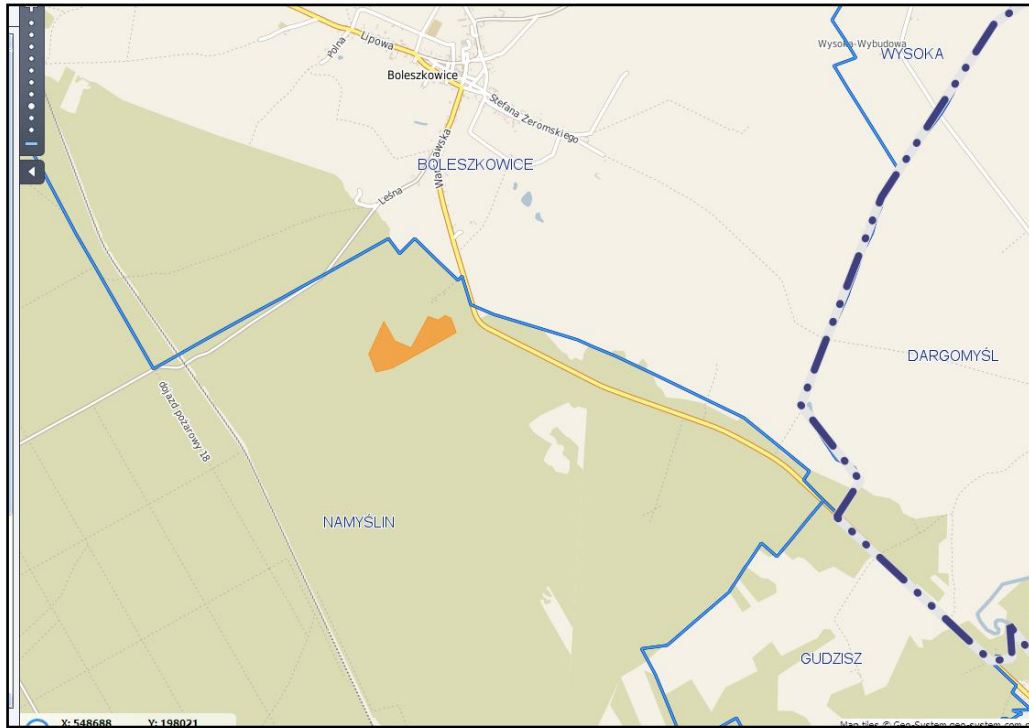
Dane podstawowe

- Nazwa: Cisy Boleszkowickie
- Data uznania: 1995-08-01
- Powierzchnia [ha]: 9,3800
- Rodzaj rezerwatu: florystyczny

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Opis granicy lub położenia: Brak danych

Rysunek 10. Rezerwat Cisy Boleszkowickie

źródło: gdos.gov.pl

7. Obszar Natura 2000

Dane podstawowe

- Nazwa: Dolna Odra
- Data wyznaczenia: 2009-03-06
- Kod obszaru: B PLH320037
- Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa
- Powierzchnia [ha]: 30458,0900

Położenie formy ochrony przyrody

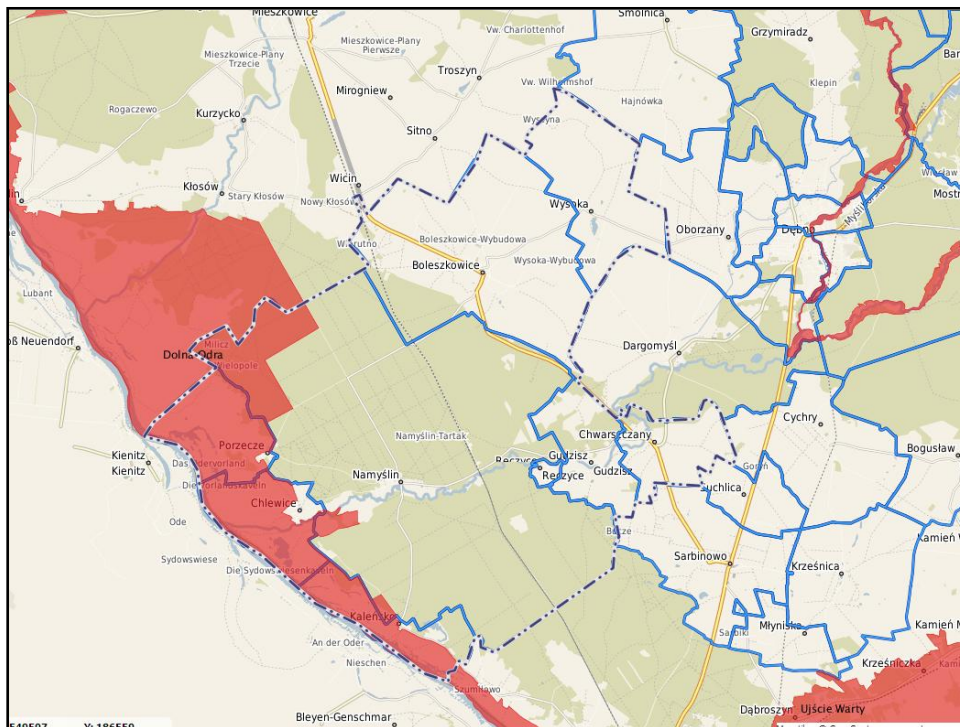
- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie, lubuskie
- Powiaty: myśliborski, gryfiński, policki, Szczecin, gorzowski
- Gminy: Mieszkowice, Widuchowa, Cedynia, Boleszkowice, Szczecin, Kołbaskowo, Moryń, Kostrzyn nad Odrą, Chojna, Gryfino

Dolina Odry (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągająca się na przestrzeni ok. 90 km, stanowi mozaikę obejmującą: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łęgowe, starorzeczka, liczne odnogi rzeki i wysepki. Odra jest rzeką swobodnie płynącą (według terminologii hydrotechników). Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej Doliny Odry z płatami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

otaczające ostoje są użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa oraz wypas bydła są też prowadzone na niewielkim fragmencie obszaru. W okolicach ostoji zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe.

Rysunek 11. Obszar Natura 2000 Dolna Odra

źródło: gdos.gov.pl

8. Stanowiska dokumentacyjne – brak

9. Użytek ekologiczny

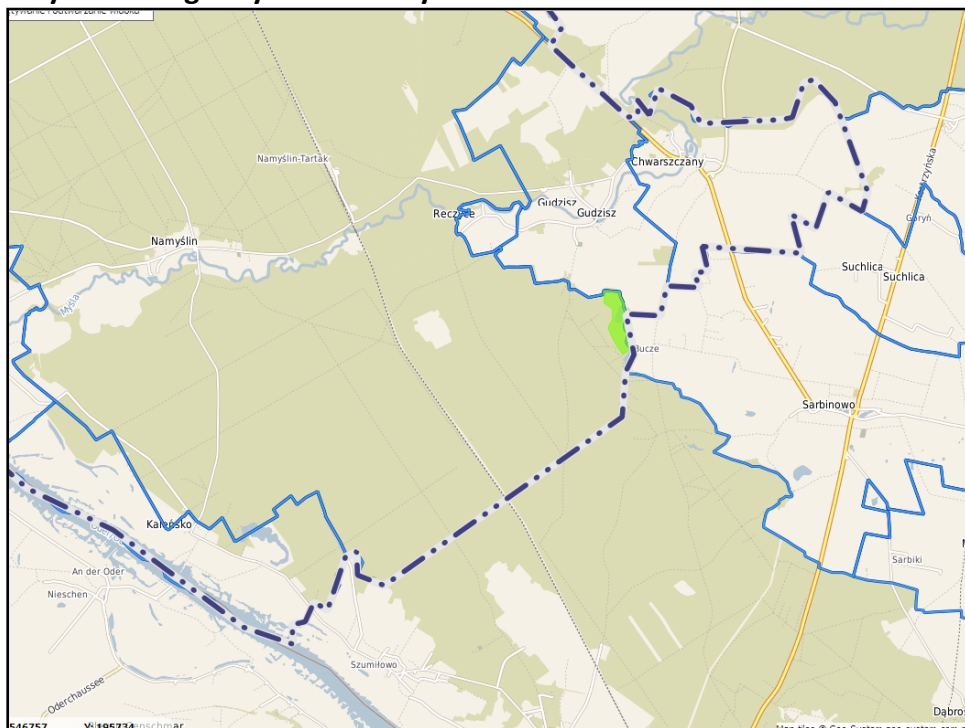
Dane podstawowe

- Nazwa: Nie nadano nazwy
- Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
- Data ustanowienia: 1998-12-10
- Powierzchnia [ha]: 15,7300
- Opis wartości przyrodniczej: Kompleks mokradeł i oczek wodnych, pła mszarne, mszary sosnowo-olszowe i łożowiska, ols porzeczkowy

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Dębno, Boleszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk

Rysunek 12. Użytek ekologiczny- brak nazwy

źródło: gdos.gov.pl

10. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

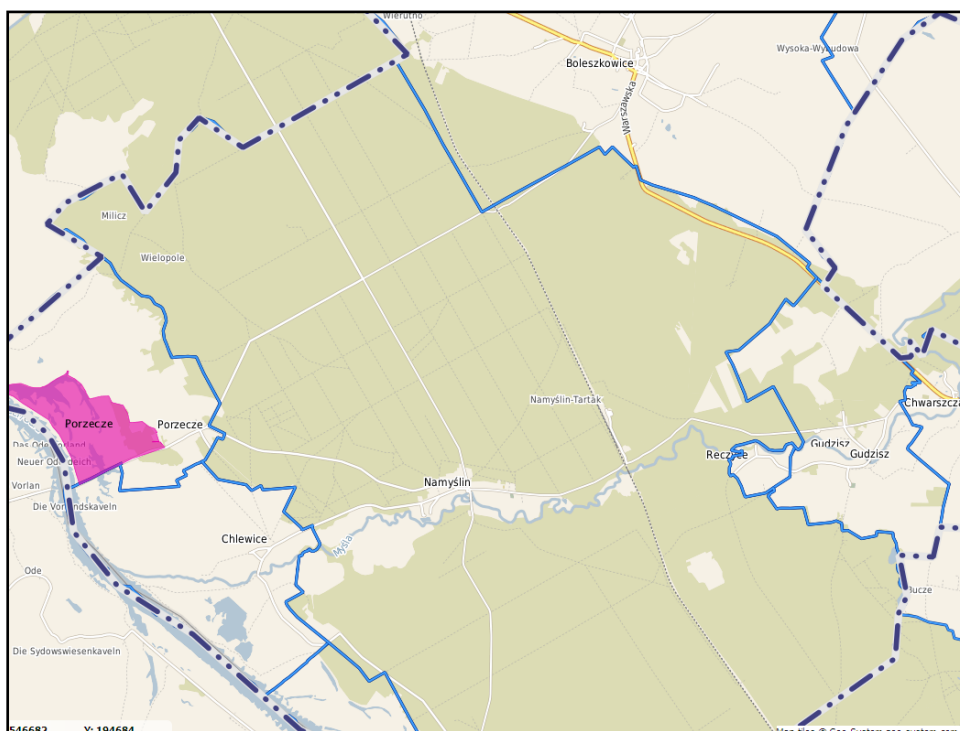
Dane podstawowe

- Nazwa: Porzecze
- Data ustanowienia: 1992-04-23
- Powierzchnia [ha]: 142,0000

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: myśliborski
- Gminy: Boleszkowice
- Tekstowy opis granic: Brak danych

Rysunek 13. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy - Porzecze

źródło: gdos.gov.pl

Tabela 39. Analiza SWOT - zasoby przyrodnicze

OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• duże powierzchnie terenów zielonych, wysoki poziom bioróżnorodności, • znaczący udział terenów o dużych walorach przyrodniczych, • obecność wielu obszarowych form ochrony przyrody, w tym obszarów ważnych dla Wspólnoty (Obszary Natura 2000), • zadawalający stan zdrowotny lasów • korzystne warunki do tworzenia miejsc wypoczynku	• degradacja terenów cennych przyrodniczo, • postępujące zagospodarowanie terenów ekologicznych, • wypalanie traw, • niestosowanie się do przepisów ochrony środowiska i przyrody
SZANSE	ZAGROŻENIA
• opracowywanie m. p. z. p. uwzględniających tereny cenne przyrodniczo, • tworzenie zielonych ścieżek dydaktycznych, • zalesienie nieużytków, • zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych, • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania • regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do	• dewastacja obszarów cennych przyrodniczo przez nasilony ruch turystyczny w okresie letnim • zakłócenie stosunków wodnych, • pożary lasów, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców • niewystarczające środki finansowe na aktywną ochronę przyrody i środowiska

podnoszenia jakości środowiska • rosnący popyt na żywność ekologiczną i zdrowy styl życia mieszkańców	
---	--

6.10. ZAGROŻENIA NATURALNE I POWAŻNE AWARIE

Awarie infrastruktury technicznej i przemysłowej, jak również katastrofy wywołane przez siły natury, mogą stanowić bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla jakości środowiska przyrodniczego powodując tym samym konieczność podejmowania szeregu różnorodnych działań mających na celu zapewnienie lokalnym społecznościom bezpieczeństwa. Z punktu widzenia ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska znacznie korzystniejszym rozwiązaniem jest zapobieganie wystąpieniu poważanej awarii i/lub zagrożenia naturalnego niż minimalizowanie ich skutków. Niemniej jednak prewencja wiąże się również z przewidywaniem skali i skutków potencjalnych zagrożeń oraz metod ich zwalczania.

Na terenie charakteryzowanej jednostki administracyjnej tj. Gminy Boleszkowice mogą wystąpić zarówno zdarzenia spowodowane działalnością człowieka, w tym określane mianem poważnej awarii (w rozumieniu tego terminu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519), jak również - skutek działania sił natury – mogą mieć miejsce sytuacje określane jako zagrożenia naturalne. Prawdopodobne jest również wystąpienie zagrożeń wywołanych w następstwie kumulacji i współoddziaływania wyżej wymienionych czynników.

Dyrektywa Rady nr 96/82/WE z 9 grudnia 1996 w sprawie kontrolowania zagrożeń z udziałem niebezpiecznych substancji ma na celu zapobieganie poważnym awariom i ograniczanie ich skutków dla ludzi i środowiska naturalnego, zapewniając wysoki stopień ochrony w całej Wspólnocie Europejskiej w sposób spójny i efektywny. Artykuł 12 Dyrektywy Seveso II wymaga, aby Państwa Członkowskie uwzględniały w swoich strategiach i planach zagospodarowania przestrzennego zapobieganie poważnym awariom i ograniczanie ich skutków. Rozwój gospodarczy może wymusić konieczność lokalizowania nowych obiektów, które mogą oddziaływać na środowisko. W takim przypadku zasadnicze znaczenie ma właściwa lokalizacja tego typu obiektów oraz wyznaczenie stref i ochrona terenu. Rozwój technologii przemysłowych sprawia, że wzrasta zagrożenie chemiczne, pożarowe, techniczne, ekologiczne. Corocznie wzrasta zarówno ilość niebezpiecznych substancji chemicznych przechowywanych i wytwarzanych w zakładach, jak również transportowanych po drogach i trasach kolejowych.

Do ochrony środowiska przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Boleszkowice na lata 2017-2021

stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych, jak również organy administracji. Kompetencje i sposób przeciwdziałania poważnym awariom, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519).

Poważne zagrożenie w gminie Boleszkowice może stanowić transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność szlaków komunikacyjnych, stanowi nie tylko potencjał rozwojowy Gminy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy Boleszkowice, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Instalacje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Na obszarze gminy zagrożenia takie stwarzają m. in.: kopalnie kruszywa naturalnego Chlewice i Kaleńsko, gazociąg wysokiego ciśnienia przebiegający przez północno-wschodnią część gminy relacji Dębno-Mieszkowice (w strefie ochronnej ustanowionej dla gazociągu wyklucza się zagospodarowanie terenu na cele stałego przebywania ludzi), magistralna linia kolejowa Szczecin – Śląsk (stanowi również barierę techniczną w strefie faunistycznej Lasów Boleszkowickich).

Stacja ekspedycyjna ropy naftowej z Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziarnistego „Zielin” zlokalizowana przy stacji kolejowej Boleszkowice, z urządzeniami do przeładunku ropy do cystern jest obiektem, którego funkcjonowanie jest odczuwalne w najbliższym otoczeniu, choć zgodnie z przepisami nie stanowi zagrożenia poważną awarią i nie powinna mieć wpływu na środowisko.

W gminie Boleszkowice brak jest zakładów przemysłowych stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Tabela 40. Analiza SWOT – Zagrożenia naturalne i poważne awarie

OBSZAR INTERWENCJI: Zagrożenia naturalne i poważne awarie	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- niskie zagrożenie powodziowe, - brak zakładów przemysłowych	potencjalne ryzyko wystąpienia poważnej awarii lub zdarzenia o znamionach poważnej awarii,

stwarzających potencjalne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
• lokalizacja dużych zakładów przemysłowych na terenach przeznaczonych w m.p.z.p. na cele usługowe i przemysłowe,	• potencjalna awaria techniczna, • błąd człowieka, • wzrost natężenia transportu paliw i substancji niebezpiecznych przez teren aglomeracji,

6.11. EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska, problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Niezbędnym warunkiem realizacji celów w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska oraz racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych jest dobrze zorganizowany system edukacji ekologicznej. Dlatego też konieczna jest jak najbardziej wszechstronna edukacja ekologiczna prowadzona we wszystkich obszarach interwencji wskazanych w „Programie”. Działania należy skierować zarówno do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych jak również do grup zawodowych min: rolników, organizatorów turystyki, przedsiębiorców itp. Edukacja ekologiczna to koncepcja kształtowania i wychowania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze w gminie problemy związane z ochroną środowiska. Najlepszym i najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej osób dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Wymaga to szerokiego informowania społeczeństwa o stanie środowiska, działaniach na rzecz jego ochrony, a także o możliwościach prawnych uczestniczenia mieszkańców w podejmowaniu decyzji mających wpływ na jego stan.

Edukacja ekologiczna może przyjąć różne formy:

- kształcenie dzieci i młodzieży w zakresie ekologii,

- zielone szkoły,
- konkursy, rajdy
- promocja odpowiedzialnego korzystania ze środowiska.

Kompleksowa wiedza o środowisku jest warunkiem sprawnego wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju oraz skutecznego realizowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej wśród społeczeństwa, gwarantuje skuteczny ekorozwój we wszystkich dziedzinach życia. Efektem tych działań będzie dbałość lokalnej społeczności o środowisko naturalne. Edukacja ekologiczna jest także wymogiem prawnym zawartym w polskim i międzynarodowym prawie. Obowiązek jej prowadzenia powinny zawierać wszystkie dokumenty strategiczne opracowywane na szczeblu gminy.

Tabela 41. Analiza SWOT - edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców

OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• doświadczenie w realizacji projektów z zakresu edukacji ekologicznej, • prowadzenie cyklicznych projektów z zakresu edukacji ekologicznej, które ugruntowały się w świadomości lokalnej społeczności,	• brak środków finansowych na działania związane z prowadzeniem edukacji ekologicznej, • małe zainteresowanie różnych grup społecznych przy realizacji projektów związanych z edukacją ekologiczną,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy, oraz kształtowanie właściwych postaw proekologicznych , • wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowych na realizację projektów z zakresu edukacji ekologicznej.	• brak środków finansowych umożliwiających prowadzenie szkoleń z zakresu edukacji ekologicznej dla określonej liczby mieszkańców.

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I WSKAŹNIKI

Ocena stanu środowiska w poszczególnych komponentach i towarzyszące im zagrożenia, a także uwarunkowania społeczno-gospodarcze gminy zostały omówione we wcześniejszych rozdziałach. Aby realizować przyjęte założenia należy określić główne cele dla poszczególnych komponentów środowiska (obszarów interwencji) oraz wyznaczyć dla nich odpowiednie zadania i wskaźniki. Zostało to przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 42. Cele, kierunki interwencji oraz zadania

Lp	Obszar interwencji	Cel	wskaźniki			Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
			Nazwa (źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1.	Powietrze atmosferyczne	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Długość zmodernizowanych, nowo wybudowanych lub przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km], zarządcy dróg	0,5[km]	10 [km]	Redukcja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenie gminy	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych na modernizację, budowę i przebudowę ciągów komunikacyjnych
2.	Powietrze atmosferyczne	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Ilość obiektów w których wykonano termomodernizację zlokalizowanych na terenie gminy [szt.]/pow. – wskazanie w wartości docelowej, właściciele i administratorzy budynków	2 obiekty	5 obiektów	Minimalizacja zużycia energii oraz ograniczenie strat ciepła w budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie gminy	Właściciele i Administratorzy budynków	Nie otrzymanie dofinansowania na termomodernizację budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej
3.	Powietrze atmosferyczne	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	Liczba powstałych instalacji OZE [szt.], 1 farma wiatrowa -1 szt., gminy	1 szt.	3 szt.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne	Nie przyjęcie uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przeznaczających tereny pod odnawialne źródła energii lub nie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o warunkach zabudowy
4.	Klimat akustyczny	Zmniejszenie oddziaływania hałasu	Długość wykonanych ekranów akustycznych z zieleni, [m], zarządcy dróg	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych na wykonanie ekranów akustycznych z zieleni izolacyjnej

						położonej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej		
5.	Promienio- wanie elektromagne- tyczne	Ochrona przed oddzia- ływaniem promienio- wania ele- ktromagne- tycznego	a)Ilość skontrolowanych instalacji emitujących pola elektromagnetyczne b) wynik najwyższej składowej pomiarów PEM [V/m}, [szt./rok.], WIOŚ,	a)2 pomiary PEM b) 0,38	a) 4 pomiary PEM b) 0,38	Utrzymanie dopuszczalnych norm pola elektromagne- tycznego	Monitoring obecnych i nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Starosta WIOŚ Właściciele instalacji	Brak danych
6.	Zasoby i jakość wód	Racjonalizacja korzystania z wód	Zużycie wody na potrzeby socjalno- bytowe i produkcyjne ogółem (dam ³) na terenie gminy, GUS	87,6 dam ³	Brak możliwości oszacowania	Podniesienie świadomości i wiedzy, kształtowanie postaw i zachowań odpowiedzialnych	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych	Przedsiębiorcy, Gmina,	Nie efektywne przeprowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie optymalizacji zużycia wody
7.	Gospodarka wodno- ściekowa	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powie- rzchniowych i podzie- mnych	a) długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km], b) ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%], gmina, GUS	a) 24,3 km b) 50,3 %	a) brak wskaźnika b) 100%	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Gmina,	Nie uzyskanie dofinansowania przez gminę na modernizację i konserwację istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej
8.	Gospodarka wodno- ściekowa	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powie- rzchnio-wych i podzie- mnych	a) liczba przydomo- wych oczyszczalni ścieków [szt.], gminy	17	Brak możliwości oszacowania	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina, Właściciele nieruchomości	Nie uzyskanie dofinansowania na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych
9.	Gleby	Rekultywacja terenów zdegradowa- nych	Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów[szt.], Gmina	0	1 zrekultywowane składowisko	Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów komunalnych	Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów w Boleszkowicach	Gmina,	Nie uzyskanie dofinansowania na rekultywację składowiska

10.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami	Osiągnięcie przez gminy wymaganych poziomów [%], gminy, Związek Gmin	Odpady biodegradowalne - 50% Odpady segregowane- 14% Odpady niebezpieczne i budowlane- 38%	Odpady biodegradowalne - 35% Odpady segregowane- 50% Odpady niebezpieczne i budowlane- 70%	Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych w tym zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów i przekazanie ich do ponownego wykorzystania	Gmina, Związek Gmin,	Niska świadomość ekologiczna w zakresie gospodarowania odpadami
11.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Realizacja Gminnych Programów usuwania azbestu	Ilość usuniętych wyrobów zabierających azbest (Mg), gminy	0 Mg	Brak możliwości oszacowania	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy Boleszkowice	Wójtowie, Burmistrzowie, Właściciele odpadów	Nie uzyskanie dofinansowania z WFOŚiGW w Szczecinie w zakresie usuwania i utylizacji azbestu
12.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Odsetek obszarów chronionych objętych planami ochrony (%), RDOŚ, Dyrektor Parku Krajobrazowego	20%	100%	Współpraca w opracowaniu planów ochrony obszarów chronionych	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	RDOŚ, Sejmik województwa,	Nie podjęcie stosownych uchwał
13.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii	a)Liczba zagrożeń naturalnych [szt.], b)Liczba poważnych awarii [szt.], podmioty odpowiedzialne	a) 0 b) 0	Brak możliwości oszacowania	Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno- ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności	Starosta, Gmina, Komendant Powiatowej Straży Pożarnej	Zły stan techniczny elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno-ratunkowego
14.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Boleszkowice	Ilość zorganizowanych akcji edukacyjnych [szt.], podmioty odpowiedzialne	2 przeprowadzone akcje edukacyjne	10 przeprowadzonych akcji edukacyjnych	Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zielonej infrastruktury	Gmina, Placówki Oświatowe, Nadleśnictwa, Stowarzyszenia, Organizacje Pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania na działania edukacyjne

Tabela 43. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp	Obszar interwencji	zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Razem	Źródła finansowania
				2016 r.-2021 r.		
1.	Powietrze atmosferyczne	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenie gminy	Zarządca drogi- Gmina	2 547 067zł	2 547 067zł	Budżet Gminy , Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
2.	Klimat akustyczny	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej	Zarządca drogi- Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy , Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
3.	Zasoby i jakość wód	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
5	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Gmina	3 808 978,88 zł	3 808 978,88 zł	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
6	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
7.	Gleby	Rekultywacja składowiska odpadów w Boleszkowicach	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych w tym zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów i przekazanie ich do ponownego wykorzystania	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy,

9 .	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu gminy Boleszkowice	Gmina	Brak- zadanie w 100 % dofinansowane	Brak- zadanie w 100 % dofinansowane	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
10.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zielonej infrastruktury	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe

Tabela 44. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	Powietrze atmosferyczne	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenie gminy	Zarządcy dróg	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
2.	Powietrze atmosferyczne	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie gminy	Właściciele i Administratorzy budynków	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
3.	Powietrze atmosferyczne	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Budżet Państwa, Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
4.	Klimat akustyczny	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej	Zarządcy dróg	Zgodnie z budżetem zarządców dróg	Budżet Państwa, Środki własne , Unijne instrumenty Finansowe,

5.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Monitoring obecnych i nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Starosta WIOŚ Właściciele instalacji	Zgodnie z budżetem WIOŚ	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych,
6.	Zasoby i jakość wód	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych	Przedsiębiorcy, Gmina	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Budżet Państwa, Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW
7.	Gospodarka wodno- ściekowa	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina, Właściciele nieruchomości	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych w tym zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów i przekazanie ich do ponownego wykorzystania	Gmina, Związek Gmin Dolnej Odry,	Zgodnie z budżetem ZGDO i gminy	Środki własne , środki ZGDO
9.	Zasoby przyrodnicze	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	RDOŚ, Sejmik Województwa ,	Zgodnie z budżetami podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
10.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo- interwencyjno- ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności	Starosta, Gmina, Komendant Powiatowej Straży Pożarnej	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe,
11.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z wykorzystaniem infrastruktury edukacyjnej	Gmina, Placówki Oświatowe, Nadleśnictwa, Stowarzyszenia, Organizacje Pozarządowe	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,

Źródło: Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska

8. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Wójt Gminy Boleszkowice, zgodnie z zapisami art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519), odpowiada za realizację polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Ze względu na to, że zakres merytoryczny Programu wychodzi poza ramy określone wprost w przepisach oraz ma w wielu aspektach zakres ponadlokalny, realizacja zapisów niniejszego dokumentu odbywa się przez realizację zadań przez konkretne podmioty czy jednostki. Posiadają one stosowne kompetencje i są świadome uczestnictwa w opracowanym programie. Stąd też działania Gminy, mające na celu realizację zapisów zawartych w „Programie...”, będą polegały na:

- koordynowaniu działań w zakresie ochrony środowiska prowadzonych na terenie gminy i kontroli stopnia ich realizacji
- stanowieniu prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje administracyjne powiązane z zawartością „Programu...”
- realizacji zadań uwarunkowanych prawnie
- współpracy z podmiotami zewnętrznymi przy realizacji wskazanych zadań, w tym z instytucjami administracji specjalnej posiadającej stosowne kompetencje do monitoringu i kontroli (np. Starosta, WIOŚ, RDOŚ, RZGW, Marszałek Województwa, ZZMiUW, Nadzór geologiczny)

Do zarządzania „Programem...” służą instrumenty:

- prawne – należą do nich m.in. pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym pozwolenia zintegrowane, koncesje geologiczne, raporty oddziaływania na środowisko planowanych i istniejących przedsięwzięć, decyzje ustalające lokalizację celu publicznego lub warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, monitoring środowiska,
- finansowe – opłaty za korzystanie ze środowiska, administracyjne kary pieniężne, odpowiedzialność cywilna, karna, kredyty i dotacje, pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnienia i ulgi podatkowe,
- społeczne – powiązania pomiędzy samorządami i społeczeństwem przez konsultacje i debaty publiczne, kampanie edukacyjne, polityki środowiskowe, strategie, oceny wpływu na środowisko itp. stała edukacja ekologiczna, mechanizmy rynkowe służące zrównoważonemu rozwojowi, np. kryteria środowiskowe w budżetowaniu, regulacje cenowe (opłaty, grzywny,

podatki na rzecz ochrony środowiska), działania samorządów poprzez profesjonalne kształcenie i system szkoleń, interdyscyplinarny model pracy, współpraca między powiatowymi i gminnymi służbami ochrony środowiska, organizacjami społecznymi oraz podmiotami gospodarczymi,

- strukturalne – są to programy strategiczne takie jak np. strategie rozwoju z programami strategicznymi, programy ochrony środowiska.

Wdrażanie „Programu...” będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określania stopnia realizacji przyjętych celów i kierunków działań,
- określania stopnia zaawansowania w wykonywaniu zadań wymienionych w harmonogramie,
- wskazywania istnienia rozbieżności lub ich braku pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn występowania potencjalnych rozbieżności.

Poza raportowaniem w dwuletnich cyklach, podstawą monitorowania będzie sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających:

- presję na środowisko (wskaźnik presji),
- stan środowiska (wskaźnik stanu środowiska),
- podejmowane działania o charakterze prewencyjnym (wskaźniki reakcji/działań ochronnych).

Zweryfikowano i zaktualizowano wskaźniki zaproponowane w poprzedniej edycji dokumentu. Mają być one łatwe do weryfikacji (stąd też proponuje się dane publikowane m.in. przez GUS i WIOŚ).

Będą one podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć wskazanych w niniejszym opracowaniu oraz mogą służyć do prognozowania przeobrażeń w obrębie poszczególnych komponentów środowiska. Monitorowanie „Programu...” odbywać się będzie w następujących wskaźnikach:

- presja na środowisko,
- stan środowiska,
- podejmowane działania o charakterze prewencyjnym.

9. SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW, TABEL

Rys. 1 Położenie gminy Boleszkowice

Rys. 2 Kaplica Templariuszy w m. Chwarszczany

Rys. 3 Zakres opracowania map akustycznych na terenie powiatu myśliborskiego.

Rys. 4 Operatorzy sieci GSM na terenie Gminy Boleszkowice.

Rys. 5 Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych gleb badanych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Rys. 6 Obszar chronionego krajobrazu A Dębno-Gorzów

Rys. 7 Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry.

Rys. 8 Park Krajobrazowy „Ujście Warty”.

Rys. 9 Pomniki przyrody.

Rys. 10 „Rezerwat Cisy Boleszkowickie”

Rys. 11 Obszar Natura 2000 Dolna Odra.

Rys.12 Użytek Ekologiczny – brak nazwy.

Rys. 13 Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Porzecze”

Wykres 1 - Procent mieszkańców objętych siecią wodociągową w gminie Boleszkowice oraz w gminach powiatu myśliborskiego.

Wykres 2 - Procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną w gminie Boleszkowice oraz w gminach powiatu myśliborskiego.

Wykres 3 - Rodzaje i ilość odpadów odebranych w roku 2016 z terenu Gminy Boleszkowice i wybranych Gmin należących do ZGDO.

Tab. 1 Położenie Gminy Boleszkowice wg. Regionalizacji fizycznogeograficznej Polski.

Tab. 2 Zaludnienie Gminy Boleszkowice w latach 2012-2015.

Tab. 3 Liczba mieszkańców z podziałem na sołectwa w gminie Boleszkowice w 2016 r.

Tab. 4 Procesy demograficzne na terenie Gminy Boleszkowice w latach 2012-2015.

Tab. 5 Procesy demograficzne na terenie Gminy Boleszkowice w latach 2012-2015.

Tab. 6 Struktura ludności na terenie Gminy Boleszkowice wg. wieku w latach 2012-2015.

Tab. 7 Struktura i bilans bezrobotnych w Gminie Boleszkowice w latach 2012-2015.

Tab. 8 Struktura gruntów.

- Tab. 9** Użytki rolne na terenie Gminy Boleszkowice w ha.
- Tab. 10** Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze regon w 2014-2015 r.
- Tab. 11** Liczba gospodarstw rolnych wg. powierzchni.
- Tab. 12** Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Boleszkowice.
- Tab. 13** Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Boleszkowice.
- Tab.14** Układ drogowy w Gminie Boleszkowice.
- Tab. 15** Klasy stref Województwa Zachodniopolskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. Ocena pod kątem ochrony zdrowia.
- Tab. 16** Klasy stref Województwa Zachodniopolskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. Ocena pod kątem ochrony roślin.
- Tab. 17** Analiza SWOT – powietrze atmosferyczne.
- Tab. 18** Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.
- Tab. 19** Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} - powiat myśliborski.
- Tab. 20** Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N – powiat myśliborski.
- Tab. 21** Średni dobowy ruch na drodze wojewódzkiej nr 127.
- Tab. 22** Analiza SWOT- klimat akustyczny.
- Tab. 23** Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu myśliborskiego.
- Tab. 24** Analiza SWOT- promieniowanie elektromagnetyczne.
- Tab. 25** Wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Boleszkowice.
- Tab. 26** Wyniki wstępnej oceny jednolitych części wód powierzchniowych w badanych latach 2010-2013 na terenie powiatu myśliborskiego.
- Tab. 27.** Analiza SWOT- zasoby i jakość wód.
- Tab.28.** Woda dostarczana gospodarstwom domowym na terenie gminy Boleszkowice.
- Tab. 29** Ludność korzystająca z sieci wodociągowej na terenie gminy Boleszkowice w latach 2012-2015.
- Tab. 30** Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boleszkowice w latach 2012-2015.
- Tab. 31** Wykaz zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie gminy Boleszkowice.
- Tab. 32** Wykaz istniejących przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Boleszkowice.
- Tab.33** Analiza SWOT- gospodarka wodno-ściekowa.
- Tab. 34** Zasoby surowców naturalnych na terenie Gminy Boleszkowice.
- Tab. 35** Analiza SWOT- zasoby geologiczne.

Tab. 36 Podział gruntów w zależności od kierunków ich użytkowania na obszarze gminy Boleszkowice – 2015 r.

Tab. 37 Analiza SWOT- gleby.

Tab. 38 Analiza SWOT- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tab. 39 Analiza SWOT- zasoby przyrodnicze.

Tab. 40 Analiza SWOT- zagrożenia naturalne i poważne awarie.

Tab. 41 Analiza SWOT- edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców

Tab. 42 Cele, kierunki interwencji oraz zadania.

Tab. 43 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.

Tab. 44 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem